

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(12 – 18 жовтня 2026 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади	3
Місьцеве самоврядування	13
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ	30
Центральні.....	30
Регіональні.....	55
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	62

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(12-18.10.2026 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2026

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

16.10.2026

Міністерства з відновлення, інфраструктури та транспорту України

<https://mininfra.gov.ua/news/na-zhytomyrshchyni-za-pidtrymky-ieib-ta-ies-vidnovyly-malynskiy-litsei-2>

На Житомирщині за підтримки ЄІБ та ЄС відновили Малинський ліцей № 2

У місті Малин Житомирської області відновлено роботу ліцею №2, будівля якого зазнала пошкоджень від вибухової хвилі під час російських атак у 2022 році. Проєкт реалізовано у співпраці з Міністерством з відновлення, інфраструктури та розвитку України за фінансової підтримки Європейського інвестиційного банку (ЄІБ) та місцевого бюджету.

Малинський ліцей № 2, заснований сто років тому, сьогодні забезпечує навчання для 600 учнів, серед яких – діти з родин, вимушено переміщених через повномасштабну війну, та школярі з особливими освітніми потребами.

У ході робіт, що тривали з січня 2024 року по вересень 2026 року, було повністю оновлено інфраструктуру закладу. Зокрема, облаштовано новий дах, покращено термоізоляцію будівлі, модернізовано класи, системи опалення, вентиляції та електропостачання.

Також підвищили рівень інклюзивної доступності, пожежної безпеки та встановленню сучасних систем аварійного оповіщення.

Загальна вартість проєкту склала майже €2 млн. З цієї суми €1,54 млн надав Європейський інвестиційний банк, а ще €451 тис. було виділено з бюджету Житомирської області.

«Відновлення шкіл є критично важливим для допомоги українським громадам у поверненні до нормального життя. Проєкт у Малині демонструє, як навіть під час війни ми можемо відбудовувати пошкоджену інфраструктуру за сучасними стандартами та забезпечувати реальні покращення для місцевих родин», – зазначив міністр з відновлення, інфраструктури та транспорту України Микола Калашник.

Роботи в Малинському ліцеї виконувалися в межах «Програми з відновлення України», загальний обсяг фінансування якої становить €340 млн.

Це одна з трьох спільних програм ЄС та ЄІБ, які впроваджуються спільно з Урядом України за активної підтримки місцевих органів влади та технічного супроводу Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні. Програми спрямовані на відновлення життєво важливих соціальних послуг у регіонах: шкіл, дитсадків, лікарень, житлового фонду, систем опалення та водопостачання.

«Відновлення України полягає в тому, щоб надати громадам можливості рухатися вперед – навіть під час війни. Завдяки нашій підтримці цю школу в

Малині відбудовано так, щоб вона ще краще служила сотням дітей. Це конкретна інвестиція в освіту, стійкість та майбутнє України», – наголосив віцепрезидент ЄІБ Карл Нехамер.

«Кожна відновлена школа – це нагадування про те, що майбутнє України неможливо знищити. ЄС і надалі стоятиме пліч-о-пліч з українськими громадами, допомагаючи їм не просто відбудовувати втрачене, а створювати кращі умови для майбутніх поколінь», – підкреслив керівник відділу реконструкції, енергетики, інфраструктури та довкілля Представництва ЄС в Україні Йост Мольманн.

Загалом у Житомирській області в межах програм відновлення ЄІБ наразі відновлюється або будується 20 об'єктів соціальної інфраструктури, зокрема школи, дитячі садки, медичні заклади та об'єкти водопостачання.

13.10.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/denys-ulyutin-uvkb-oon-pidtrymka-ukrayiny>

Денис Улютін на засіданні Виконавчого комітету УВКБ ООН: Україні потрібна міжнародна підтримка для захисту переселенців і створення умов для повернення громадян

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін виступив на 77-й сесії Виконавчого комітету Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (УВКБ ООН). Він наголосив на важливості міжнародної гуманітарної підтримки, захисту внутрішньо переміщених осіб та інвестицій у довгострокові рішення для відновлення життя людей у громадах або їхнього добровільного повернення додому.

«За даними Управління ООН з координації гуманітарних справ (ОСНА), лише в липні та серпні в Україні зафіксували 86 інцидентів, що обмежували гуманітарний доступ, зокрема російські атаки дронами та ракетами. Це найбільша кількість від початку моніторингу у 2022 році. «Напередодні зими критично важливо зберегти передбачуване та гнучке гуманітарне фінансування, особливо для прифронтових громад і людей, які змушені евакуюватися. Цивільні, цивільна інфраструктура та гуманітарні працівники мають бути захищені», – наголосив Денис Улютін.

Міністр також розповів про Рахунок гуманітарного реагування і стійкості, який дає змогу використовувати державні реєстри, механізми верифікації та платіжну інфраструктуру для швидшого й адреснішого надання допомоги, зменшення дублювання та посилення підзвітності. За словами Міністра, довгострокові рішення для внутрішньо переміщених осіб мають спиратися на спільну інфраструктуру, житлові рішення, соціальні послуги та спроможність громад. Допомога повинна надаватися відповідно до потреб людей – незалежно від того, чи є вони переселенцями, місцевими мешканцями

або громадянами, які повертаються додому. Такий підхід закладено в Стратегії з питань внутрішнього переміщення до 2030 року, розробленій за підтримки УВКБ ООН. Вона передбачає послідовний шлях від евакуації та стабілізації до інтеграції в громадах або добровільного повернення, коли для цього є належні умови.

Денис Улютін також подякував державам, які надали прихисток українцям, і привітав продовження тимчасового захисту в країнах ЄС. Він наголосив, що для багатьох українців, які виїхали через війну, повернення залишається важливим прагненням.

Україна продовжуватиме співпрацю з УВКБ ООН та міжнародними партнерами, щоб забезпечувати нагальні гуманітарні потреби й створювати умови для відновлення життя українців удома.

14.10.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/ulyutin-uvkb-oon-pidtrymka->

про

Підтримка українців, які вимушено залишили домівки, та підготовка до зими: Денис Улютін зустрівся з керівництвом УВКБ ООН

Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін провів зустріч із Верховним комісаром ООН у справах біженців Бархамом Саліхом та директором Регіонального бюро УВКБ ООН у Європі Філіпом Леклерком. Зустріч відбулася на полях 77-ї сесії Виконавчого комітету Управління Верховного комісара ООН у справах біженців у Женеві. У фокусі розмови – підготовка до зими та підтримка українців, які були змушені залишити власні домівки внаслідок війни.

Денис Улютін подякував УВКБ ООН за долучення до координації зимових програм та надання одноразової грошової допомоги вразливим категоріям населення, які проживають у прифронтових районах.

«Важливо, що цього року держава і гуманітарні організації готуються до зими не паралельно, а разом. Ми сідаємо за один стіл, зіставляємо дані, шукаємо найкращі рішення і знаходимо їх. Не кожен окремо, а разом. Наше спільне завдання тепер – щоб підтримка дійшла до людей до холодів, без дублювання і з опорою на державні реєстри», – підкреслив Денис Улютін.

Міністр також поінформував партнерів про перехід України від окремих рішень у відповідь на кризу внутрішнього переміщення до системної державної політики, яка охоплює шлях людини від евакуації до інтеграції в новій громаді або добровільного повернення додому. Окремий акцент – на створенні умов для самостійності людей через доступ до роботи, житла та необхідної підтримки.

Зокрема, Денис Улютін розповів про роботу над пілотною моделлю соціальної оренди, яка має розширити можливості доступу до житла для тих,

хто його потребує. Міністр наголосив на важливості міжнародної фінансової підтримки для реалізації такого проєкту.

Також Міністр повідомив про перші результати роботи оновленого механізму Рахунку гуманітарного реагування і стійкості: за підтримки ЮНІСЕФ 7 845 дітей з найважчими формами інвалідності у дев'яти прифронтових регіонах уже отримали допомогу.

Крім того, під час зустрічі йшлося про підтримку українців, які перебувають за кордоном. Денис Улютін окреслив ключові інструменти, які Мінсоцполітики розвиває разом із партнерами: Центри єдності, цифрову платформу «Додому», а також модель амбасадорів повернення. Міністр також наголосив на необхідності своєчасної координації переходу українців із тимчасового захисту на інші статуси перебування, особливо для вразливих категорій.

Зі свого боку Верховний комісар ООН у справах біженців Бархам Саліх наголосив, що Україна залишається одним із ключових пріоритетів для УВКБ ООН.

15.10.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/koordynatsiyna-rada-vpo-napryatu>

Координаційна рада з питань ВПО та збереження зв'язків з українцями за кордоном розширює роботу на напрям гуманітарної допомоги

Уряд розширив повноваження Координаційної ради з питань внутрішньо переміщених осіб, збереження зв'язків із громадянами України за кордоном та сприяння їхньому добровільному поверненню, додавши до її роботи напрям гуманітарної допомоги, волонтерської діяльності та соціальної підтримки.

Рада координуватиме взаємодію органів державної влади, волонтерів, благодійних організацій та міжнародних партнерів у питаннях гуманітарного реагування.

Це сприятиме розвитку волонтерства та кращій координації зусиль для забезпечення потреб людей і громад.

У зв'язку з ухваленим рішенням Уряд також оновив завдання Ради та її персональний склад.

Реалізація постанови не потребуватиме додаткових видатків із державного та місцевих бюджетів.

15.10.2026

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/humanitarne-reahuvannya-zuuta>

Підготовка до осінньо-зимового періоду: Тетяна Кірієнко взяла участь у робочій сесії з гуманітарного реагування

Заступниця Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Тетяна Кірієнко долучилася до робочої сесії Координаційної платформи з гуманітарного реагування при Офісі Президента України. Учасники зосередилися на підготовці до осінньо-зимового періоду із листопада 2026 року до березня 2027 року та узгодженні спільних дій держави й міжнародних партнерів.

Під час зустрічі розглянули пріоритети гуманітарної допомоги з урахуванням безпекової ситуації, потреб різних регіонів і вразливих груп населення.

Також йшлося про координацію ресурсів і посилення взаємодії між органами влади та гуманітарними організаціями для своєчасної підтримки людей у разі виникнення надзвичайних ситуацій. Одним із ключових питань робочої сесії стало забезпечення водопостачання, резервного живлення та захист енергооб'єктів в зимовий період.

Відповідно до затвердженого Плану реагування на осінньо-зимовий період Мінсоцполітики зосереджує роботу на підтримці людей, які проживають на прифронтових територіях, внутрішньо переміщених осіб та евакуйованих громадян, а також на наданні допомоги населенню в разі виникнення надзвичайних ситуацій.

Під час гуманітарного реагування важливо враховувати, кому достатньо базової допомоги, а хто потребує соціального супроводу, догляду або організованого переміщення в безпечніші умови. Такий підхід дає змогу точніше оцінювати потреби громад і спрямовувати ресурси туди, де люди найбільше потребують підтримки.

13.10.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/delehatsiia-minrehionu-rozpochala-robotu-v-briusseli-v-mezhakh-ievropeiskoho-tyzhnia-rehioniv-i-mist-2026>

Делегація Мінрегіону розпочала роботу в Брюсселі в межах Європейського тижня регіонів і міст 2026

Делегація Мінрегіону на чолі з Міністром у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України Віталієм Безгіним розпочала роботу в Брюсселі в межах Європейського тижня регіонів і міст 2026.

Цьогоріч у заходах беруть участь представники 100 українських громад із різних куточків країни. Разом із ними провели першу зустріч – із головою Робочої групи Європейського комітету регіонів з питань України Антьє Гротер.

Фокус розмови – потреби українських громад напередодні зимового періоду, зокрема забезпечення базових послуг для населення в умовах постійних російських обстрілів та посилення підтримки з боку європейських партнерів.

«Сьогодні в Брюсселі звучать 100 голосів українських громад. І за кожним із них – конкретні виклики, з якими люди стикаються щодня. Напередодні складної зими наш першочерговий запит до європейських партнерів – підтримка громад, особливо прифронтових, у забезпеченні базових послуг для населення. Водночас говоримо про довгострокову співпрацю: участь українських громад у європейських інституціях, підготовку фахівців, залучення інвестицій та створення умов для повернення українців додому. Для нас принципово, щоб голос українського місцевого самоврядування був почутий у Європі, а наші домовленості давали громадам конкретні можливості та ресурси», – зазначив Міністр Віталій Безгін.

Серед інших тем зустрічі – створення Спільного консультативного комітету ЄС–Україна, який забезпечить постійний діалог представників місцевого самоврядування з Європейським комітетом регіонів. Проєкт відповідного акта вже перебуває на розгляді Уряду, а перше засідання очікується в листопаді. Також говорили про правову визначеність для українців у ЄС, яка не суперечить можливості їхнього повернення додому.

Окрему увагу приділили розробленню Стратегії ЄС для Карпатського регіону в межах ініціативи С8 та підтримці програми «1000 проєктних менеджерів для громад» шляхом організації стажувань і менторських програм у регіонах ЄС. Крім того, обговорили залучення місцевого самоврядування до підготовки Конференції з відновлення України (URC 2027) у Таллінні, за результатами якої очікують конкретних політичних домовленостей та залучення нових фінансових ресурсів для відновлення громад.

Представники Мінрегіону продовжують діалог із європейськими партнерами щодо конкретних інструментів підтримки українських громад та їхньої участі в європейських процесах.

15.10.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/u-briusseli-vitalii-bezghin-obhovoryv-priorytety-pidhotovky-konferentsii-z-estonskymy-partneramy>

У Брюсселі Віталій Безгін обговорив пріоритети підготовки конференції з естонськими партнерами

Українським громадам потрібні конкретні проєкти, доступ до фінансування та інструменти для їх реалізації. Саме на таких результатах

Україна пропонує зосередити місцевий та регіональний вимір URC 2027 у Таллінні.

У Брюсселі Міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України Віталій Безгін обговорив пріоритети підготовки конференції з естонськими партнерами.

Зосередилися на трьох напрямках.

- Інвестиційні проекти та фінансування. Визначення пріоритетних проектів і громад, підтримка підготовки інвестиційних пропозицій та залучення фінансування. Особлива увага – прифронтовим громадам і тим, які приймають ВПО.

- Посилення місцевого самоврядування та підготовка до вступу в ЄС. Продовження децентралізації, посилення спроможності громад і регіонів у стратегічному плануванні, управлінні публічними інвестиціями та впровадженні інструментів політики згуртованості ЄС.

- Партнерства з європейськими муніципалітетами та регіонами. Спільні проекти з чіткими цілями, розподілом відповідальності та подальшими кроками. Зокрема обмін досвідом із країнами Північної Європи та Балтії у сфері регіонального розвитку, цифрових рішень і місцевого інвестиційного планування.

Також заступник Міністра з питань європейської інтеграції Артем Гусак провів робочу зустріч із заступницею генерального секретаря з питань регіонального розвитку Міністерства регіональних справ та сільського господарства Естонії Сігрід Суумлайс. Обговорили зміст і організаційні аспекти URC 2027, зокрема підготовку конкретних проектів, узгодження внесків партнерів, а також подальші кроки з реалізації домовленостей після конференції.

16.10.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/skoordynovanyi-perekhid-vid-tymchasovoho-zakhystu-maie-zabezpechty-molodi-za-kordonom-bezperernivnost-osvity-ta-roboty-ilona-havronska>

Скоординований перехід від тимчасового захисту має забезпечити молоді за кордоном безперервність освіти та роботи, – Ілона Гавронська

Для багатьох молодих українців за кордоном перехід до дорослого життя збігається з переходом від тимчасового захисту до більш сталих рішень. Як зробити цей процес передбачуваним та забезпечити молоді необхідну підтримку, говорили під час панельної дискусії «Від тимчасовості до сталого майбутнього: формування довгострокових рішень для молоді, переміщеної з України» в межах підсумкової конференції проекту YoU Decide у Брюсселі. Участь у дискусії взяла заступник Міністра соціальної політики, сім'ї та єдності України Ілона Гавронська.

За останніми даними Євростату, понад 4,4 млн українців перебувають під тимчасовим захистом у країнах ЄС, 29,1% із них – неповнолітні. Частина тих, хто виїхав з України через війну ще дітьми чи підлітками, уже досягла повноліття, а інші досягнуть його найближчими роками.

«Зміна правового статусу не повинна створювати нових бар'єрів для молодих людей. Перехід має бути скоординованим і передбачуваним, щоб людина мала достатньо часу, зрозумілу інформацію та безперервний доступ до навчання, роботи й необхідних послуг. Водночас універсального рішення для всіх бути не може – обставини та плани молодих українців різняться, тому підтримка має враховувати їхні реальні потреби й давати можливість самостійно визначати своє майбутнє», – зазначила Ілона Гавронська.

У цьому контексті вона наголосила, що перехід від тимчасового захисту має відбуватися у тісній координації між Україною, ЄС та державами-членами, з особливою увагою до молодих людей, які вступають у доросле життя.

Заступник Міністра також розповіла, що Україна розвиває Мережу єдності українців як інструмент практичної взаємодії з українцями за кордоном. Її завдання – не створювати паралельні структури й не замінювати організації, які вже працюють з українськими громадами, а посилювати наявні спроможності та розвивати партнерства, зокрема з українськими молодіжними організаціями й локальними ініціативами. Досвід YoU Decide у роботі безпосередньо з молоддю може бути корисним для подальшого розвитку таких механізмів підтримки.

Довідково

Проект YoU Decide присвячений молоді з України, яка через повномасштабне військове вторгнення росії в Україну опинилася в країнах Європи і переходить до дорослого життя. Проект співфінансується Європейським Союзом у межах ініціативи Social Innovation+ (Соціальні інновації+) і ґрунтується на ко-креативній методології: дослідження та рекомендації готуються разом із Молодіжною радою проекту, до складу якої входять молоді українці.

16.10.2026

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/zakonoproiekt-16012-dozvolyt-rozblokovaty-pryvatyzatsiiu-avariinoho-zhytla-poshkodzhenoho-vnaslidok-viiny-vitalii-bezghin>

Законопроект №16012 дозволить розблокувати приватизацію аварійного житла, пошкодженого внаслідок війни, – Віталій Безгін

Законопроект №16012 дозволить розблокувати приватизацію аварійного житла, пошкодженого внаслідок війни. Йдеться про неприватизовані квартири та будинки, які після обстрілів визнали аварійними. Сьогодні люди

опиняються у правовій пастці: приватизувати таке житло вже неможливо, а без оформленого права власності – отримати компенсацію.

Урядовий законопроект №16012 має усунути цю перешкоду. Він дозволить приватизувати аварійне житло на підконтрольних Україні територіях, щоб надалі люди могли скористатися механізмом компенсації.

Про це Міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України Віталій Безгін повідомив під час години запитань до Уряду у Верховній Раді.

«Напрацювання для необхідних змін до підзаконних актів уже є. Тож після ухвалення закону зможемо оперативно запустити механізм, який дозволить людям оформити право власності та отримати компенсацію», – зазначив Міністр.

Окреме питання – житло в населених пунктах, території яких через фактичний стан інфраструктури є непридатними для людської активності чи життєдіяльності. У таких випадках стандартний механізм оцінки не дає змоги справедливо визначити право на компенсацію та потребує законодавчого врегулювання.

Мінрегіон підтримує рішення, закладені в проекті закону №11444, які дозволять усунути правові перешкоди й забезпечити людям доступ до компенсацій. Зокрема, скасування вимоги обстежувати об'єкти нерухомості, розташовані на територіях, непридатних для життя.

Міністр додав, що у проекті бюджету на 2027 рік закладено 11,5 млрд гривень на компенсації за знищене майно за програмою «Відновлення, що більше, ніж в 2026 році.

16.10.2026

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/yaki-umovi-mayut-pereselenci-v-sumah

Які умови мають переселенці в Сумах

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Сумській області спільно з регіональним координатором взаємодії з громадськістю Анастасією Ільченко здійснило серію моніторингових візитів до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у місті Суми.

Головною метою моніторингових візитів стало детальне оцінювання реальних умов проживання людей, які через війну змушені були залишити власні домівки й шукати прихистку в обласному центрі. Під час моніторингу особливу увагу приділили забезпеченню базових побутових потреб переселенців, фінансовим аспекту їхнього утримання та інфраструктурній доступності будівель.

У межах перевірки моніторингова група детально проінспектувала три ключові об'єкти, розгорнуті на базі гуртожитків місцевих навчальних

закладів. За результатами ревізії ситуація в місцях тимчасового проживання міста виявилася досить неоднорідною, продемонструвавши як зразковий рівень підготовки, так і нагальні інфраструктурні та фінансові виклики.

Зокрема, МТП на базі гуртожитку Комунального закладу Сумської обласної ради «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну», що розташований на вулиці Охтирській, 31, продемонстрував відмінну готовність до прийому громадян. Побутові та житлові умови тут перебувають у належному стані, всі приміщення повністю забезпечені необхідним інвентарем для комфортного довгострокового проживання ВПО і наразі не потребують жодних невідкладних ремонтних утручань.

Водночас під час візиту до гуртожитку Сумського державного університету на вулиці Люблінській, 10, монітори зафіксували серйозні труднощі іншого характеру. Попри загалом задовільне облаштування побуту, тут залишається гострою та невирішеною проблематика, пов'язана з компенсацією за проживання внутрішньо переміщених осіб, що потребує негайного врегулювання на рівні адміністрації закладу та профільних відомств.

Окрему увагу приділено МТП на базі гуртожитку Комунального закладу «Сумський фаховий медичний коледж» на вулиці Парковій, 2. Зараз цей об'єкт перебуває на етапі серйозних інфраструктурних змін, адже в будівлі активно ведеться підготовка до капітального ремонту приміщень.

Крім того, особливий акцент у коледжі роблять на створенні безбар'єрного простору – тут заплановано встановлення сучасних пандусів, що дозволить значно удосконалити умови проживання для маломобільних груп населення та осіб з інвалідністю.

Моніторинговий візит здійснено за допомогою Благодійної організації «Благодійний фонд “Стабілізуєш Суппорт Сервісез”» в рамках проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється завдяки підтримці Агентства ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

Місцеве самоврядування

14.10.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-proviv-naradu-shchodo-pidtrymky-zhyteliv-donechchyny-iaki-cherez-bezpekovu-sytuatsiiu-buly-zmusheni-vyikhaty-do-inshykh-rehioniv-ukrainy>

Вадим Філашкін провів нараду щодо підтримки жителів Донецчини, які через безпекову ситуацію були змушені виїхати до інших регіонів України

Окремо розглянули реалізацію житлових програм, роботу хабів і центрів підтримки ВПО та координацію гуманітарної допомоги. Вона має бути адресною, відповідати реальним потребам людей і насамперед охоплювати найбільш вразливі категорії. «

«Наше завдання – щоб люди не втрачали зв'язку зі своїми громадами й незалежно від місця перебування мали доступ до соціальної та адміністративної підтримки, житлових програм і необхідної допомоги.

Дав доручення громадам переходити від формування продуктових наборів до допомоги у вигляді грошових карток або сертифікатів на придбання продуктів. Також маємо продовжувати евакуацію дітей та дорослих, які не залучені до виконання невідкладних службових завдань.

Підтримка наших людей за межами області має бути системною, зрозумілою і доступною. Саме так будемо будувати цю роботу й надалі», – наголосив Вадим Філашкін.

15.10.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/evakuiovani-z-donechchyny-otrymuiut-kompleksnu-pidtrymku-vid-ho-tsentr-intehratsii>

Евакуйовані з Донецчини отримують комплексну підтримку від ГО «Центр інтеграції»

«З психологом було дуже повчально. Дещо я буду використовувати в житті», – ділиться Каріна, яка разом з мамою та донькою евакуювалася з Краматорська.

Ця родина – серед людей, які прибули на Рівненщину 17-м з початку року евакуаційним потягом з Донецчини й отримували допомогу в стабілізаційному центрі ГО «Центр Інтеграції».

Команда центру надає евакуйованим комплексний супровід, необхідні соціальні послуги, підтримку у забезпеченні прав на гідні умови проживання. Психологічна підтримка допомагає впоратися з пережитим і поступово відновити внутрішній ресурс.

Люди, які тривалий час жили під обстрілами, часто прибувають виснаженими й зосередженими на найголовнішому – зберегти життя. Тому важливо, щоб після евакуації вони мали час відновитися та знову повернути собі змогу планувати й самостійно визначати своє майбутнє.

Проект «Підтримка інтеграції вразливих категорій нещодавно прибулих переміщених осіб з метою запобігання вторинному переміщенню» реалізує ГО «Центр Інтеграції» у партнерстві з Рівненською обласною державною адміністрацією за фінансової підтримки Гуманітарного фонду для України (UNH).

16.10.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vadym-filashkin-zustrivsia-iz-poslom-frantsii-v-ukraini-brisom-rokfeiem-ta-kerivnytseiu-komandy-uvkb-oon-v-ukraini-bernadett-kastel-hollinhsvort>

Вадим Філашкін зустрівся із Послом Франції в Україні Брісом Рокфеєм та керівницею команди УВКБ ООН в Україні Бернадетт Кастель-Голлінгсворт

У 2026 році УВКБ ООН надало жителям Донеччини близько 43 тисяч комплексних послуг, підтримує евакуаційні пункти, передало генератори й зарядні станції для пунктів незламності. За підтримки Франції у місті Дніпро реалізовано проєкт тимчасового соціального житла, розрахований на 1083 ВПО.

Учасники зустрічі говорили про те, що потреби лише зростають. Обговорили евакуацію, підготовку до зими та підтримку понад мільйона жителів Донеччини, які були змушені виїхати в інші регіони.

«Окремо окреслив потреби у резервному обладнанні, генераторах, теплих наборах і підтримці гуманітарних хабів. Особливо важливо посилити допомогу людям у прифронтових громадах напередодні зими.

Дякую Франції та УВКБ ООН за допомогу, яка вже сьогодні рятує життя, допомагає людям пережити наслідки війни та зберігати зв'язок із домом», – наголосив Вадим Філашкін.

16.10.2026

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/donechchyna-ta-prykarpattia-obiednaly-zusyillia-zarady-bezbarnosti-na-forumi-vidnovlennia-ta-mozhlyvostei>

Донеччина та Прикарпаття об'єднали зусилля заради безбар'єрності на «Форумі відновлення та можливостей»

14–15 жовтня 2026 року в інноваційному центрі «Промприлад. Реновація» в Івано-Франківську відбувся інклюзивний «Форум відновлення та можливостей», присвячений підтримці переселенців з інвалідністю з Донецької області, розвитку безбар'єрного середовища та посиленню міжрегіональної співпраці.

Організаторами заходу стали ГО «Твори Добропілля» та Державна реабілітаційна установа «Центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Донбас-Прикарпаття» за фінансової підтримки Донецької облдержадміністрації та Ради Європи, а також за підтримки приймаючої Івано-Франківської громади.

У форумі взяли участь представники Донецької та Івано-Франківської облдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, структурних підрозділів у сферах охорони здоров'я, соціального захисту, культури, молоді та спорту, громадських і благодійних організацій, надавачі соціальних послуг, фахівці з реабілітації, активісти Донеччини та Прикарпаття, а також переселенці з Донецької області, зокрема люди з інвалідністю та ветерани.

Учасників привітали керівниця апарату Донецької обласної державної адміністрації, обласної військової адміністрації Олександра Журавель, заступниця голови Івано-Франківської ОВА Людмила Сірко та представниця ГО «Твори Добропілля» Марина Кучеренко.

Форум був присвячений не лише потребам переселенців з Донеччини, а й взаємодії Донеччини та Прикарпаття, обміну досвідом і спільному пошуку рішень, які допоможуть людям з інвалідністю адаптуватися до життя в нових громадах та отримувати необхідну підтримку.

На Прикарпатті офіційно зареєстровано 111 060 внутрішньо переміщених осіб, серед яких 15 310 – з Донецької області, зокрема 700 людей з інвалідністю. Це підкреслює потребу в доступних соціальних і медичних послугах, реабілітації та комплексному супроводі, особливо для ветеранів, які адаптуються до цивільного життя.

Під час першого дня форуму обговорили питання евакуації, адаптації та підтримки людей з інвалідністю в приймаючих громадах. Начальник управління містобудування та архітектури Донецької ОДА Василь Теклюк представив підходи до планування безбар'єрності для ВПО з Донеччини в умовах евакуації, а директорка департаменту охорони здоров'я Івано-Франківської ОДА Олександра Бойчук поділилася досвідом роботи з переселенцями з інвалідністю.

Особливу увагу привернула розповідь ветерана, захисника Маріуполя Андрія Гльози, звільненого з російського полону, про вимушене переміщення, початок нового життя та виклики, з якими стикаються ветерани з інвалідністю.

Центральною подією стала панельна дискусія «Координація співпраці та перенаправлення для вимушено переміщених осіб з інвалідністю з Донецької області». Учасники обговорили інформування евакуйованих людей, координацію державних і громадських надавачів послуг, механізми

перенаправлення до відповідних установ та врахування досвіду самих людей з інвалідністю під час удосконалення системи підтримки.

До дискусії долучилися директорка департаменту соціального захисту населення Донецької ОДА Олена Токарева, заступниця директора департаменту соціальної політики – начальниця управління соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб департаменту соціальної політики Івано-Франківської ОДА Галина Пасічник, регіональний керівник Харківського регіону БФ «Право на захист» Андрій Цариценко, керівник ГО «Всеукраїнська асоціація «Право на життя» та представник Мережі громадських організацій Донеччини Олександр Жульченко, представник Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю в Івано-Франківській ОДА Микола Макар, виконавчий директор Громадської спілки «Всеукраїнська Фундація «Шлях нескорених» Олег Хайло та представниця ГО «Правополіс», Українського жіночого руху Донеччини, координаторка проєкту «Голос жінок і лідерство: нова сила» в Донецькому регіоні Наталія Корчак.

Після обговорення результатів дослідження учасники працювали в групах за напрямками «Інформування» та «Безбар'єрність»: визначали проблеми, обмінювалися досвідом і напрацьовували спільні рішення.

Другий день форуму був присвячений стратегічному плануванню діяльності сервісних організацій на найближчі три роки. Учасники визначили пріоритети щодо поліпшення доступу до інформації та послуг, розвитку безбар'єрного середовища й посилення взаємодії між організаціями. Напрацьовані рекомендації буде враховано під час формування Дорожньої карти організацій громадянського суспільства Донеччини на 2026–2027 роки.

Завершився форум урочистим гала-концертом «Можливості безмежні», який об'єднав учасників навколо творчості, сили духу та віри у власні можливості.

Серед виступів були номер заслужених майстрів спорту України, шестиразових чемпіонів світу та Європи зі спортивних танців на кріслах колісних Сніжани та Володимира Керничних, виступ чемпіонки України з естрадно-спортивних танців Єлизавети Гарькавець, запальне ча-ча-ча у виконанні Ангеліни Скачко, представниці ГО «Дружина Воїна», а також виступ Єгора Горішнього – фіналіста й призера всеукраїнських змагань, тренера зі спортивно-бальних танців. Свої таланти представили й інші учасники.

Форум став важливим майданчиком для діалогу між Донеччиною та Прикарпаттям, органами влади, громадським сектором і людьми з інвалідністю. Спільна робота дала змогу визначити пріоритети та напрацювати рекомендації для подальшої міжрегіональної співпраці.

14.10.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/vid-pochatku-roku-na-prykarpatti-568-vpo-znaishly-robotu>

Від початку року на Прикарпатті 568 ВПО знайшли роботу

Упродовж січня–вересня 2026 року за сприяння Івано-Франківської обласної служби зайнятості працевлаштовано 568 ВПО. Загалом у цей період статус безробітного мали 1344 людини з числа вимушено переміщених.

Служба зайнятості також допомагає ВПО здобувати нові професійні навички та долучатися до тимчасової зайнятості.

Зокрема, упродовж дев'яти місяців:

- 179 ВПО проходили професійне навчання;
- здійснено 700 направлень для участі в суспільно корисних роботах;
- 43 людини взяли участь у громадських та інших роботах тимчасового характеру

Станом на 1 жовтня 2026 року на обліку в службі зайнятості перебували 475 зареєстрованих безробітних з числа ВПО.

16.10.2026

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/sotsialne-zhytlo-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-liudei-u-hromadakh-prykarpattia-tryvaie-robota-z-oblashtuvannia-takyykh-pomeshkan>

Соціальне житло для внутрішньо переміщених людей: у громадах Прикарпаття триває робота з облаштування таких помешкань

Торік область отримала понад 14,1 млн грн державної субвенції. Ще 5 млн грн спрямували з обласного бюджету. За ці кошти відремонтували п'ять місць тимчасового проживання та розпочали роботи на п'яти об'єктах житлового фонду.

У 2026 році на капітальні ремонти восьми об'єктів передбачено 31,8 млн грн державної субвенції. Наразі роботи тривають у Богородчанській, Бурштинській, Городенківській, Олешанській та Рожнівській громадах.

Загалом упродовж 2025–2026 років роботи проводять на 14 об'єктах житлового фонду, у нежитлових приміщеннях і місцях тимчасового проживання. Це дасть змогу забезпечити житлом близько 200 внутрішньо переміщених людей.

«Продовжуємо працювати з громадами, щоб створювати більше можливостей для безпечного та комфортного проживання», – зазначила Світлана Онищук.

15.10.2026

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/na-ternopilshchyni-obhovoryly-prodovzhennia-prohram-pilhovoho-zhytloвого-kredytuvannia>

На Тернопільщині обговорили продовження програм пільгового житлового кредитування

Доступне житло залишається важливим питанням для молодих сімей, військовослужбовців і внутрішньо переміщених осіб. Підтримка таких родин потребує послідовної роботи та пошуку можливостей для фінансування житлових програм.

Заступник начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Тарас Квачук провів робочу нараду з представниками регіонального управління Держмолодьжитла Андрієм Козаком та профільними структурними підрозділами ОВА. Учасники обговорили стан реалізації обласної програми пільгового довгострокового кредитування молодіжного житлового будівництва та перспективи її фінансування у 2027 році.

Попри обмежені можливості обласного бюджету, сторони наголосили на важливості продовження програми, яка дає змогу молодим сім'ям і родинам військовослужбовців, зареєстрованим та таким, що проживають на Тернопільщині, отримати пільгові кредити на будівництво або придбання житла. Тарас Квачук підтримав пропозиції щодо подальшої реалізації програми та доручив підготувати відповідні зміни до неї.

Окрему увагу приділили підтримці внутрішньо переміщених осіб. За інформацією регіонального управління Держмолодьжитла, у 2026 році за кошти міжнародних організацій дев'ять родин ВПО отримали пільгові житлові кредити на загальну суму 19,4 млн грн. Роботу за цим напрямом планують продовжувати й надалі.

Детальні умови державних і регіональних програм пільгового житлового кредитування можна дізнатися на офіційному сайті регіонального управління Держмолодьжитла: <https://tr.molod-kredit.gov.ua>.

15.10.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/%C2%ABbiblioteka-dlja-mene---vse%C2%BB-istorija-vidnovlennja-mariupolskoi-biblioteki-u-dnipri>

«Бібліотека для мене – все!»: історія відновлення маріупольської бібліотеки у Дніпрі

У 2022 році, після вимушеної евакуації з Маріуполя, Центральна міська публічна бібліотека ім. В. Г. Короленка продовжила свою роботу у Дніпрі. Уже півтора року вона працює на локації соціального житла для маріупольців,

зберігаючи зв'язок із громадою та літературну спадщину міста, розвиваючи нові напрями роботи й поступово формуючи новий бібліотечний простір.

Очолює бібліотеку ще з маріупольських часів Вікторія Лісогор. Щойно виїхавши з окупованої території, вона взялася за відновлення роботи закладу. У 2022 році Вікторія оголосила в соцмережах збір літератури й власноруч відновлювала бібліотечний фонд – від посилки до посилки. Писала гранти, розробляла проєкти й крок за кроком починала справу заново.

Книги надсилали з усієї України: українці, друзі бібліотеки, її читачі. Адже фонд, який залишився в Маріуполі, було повністю знищено. Завдяки небайдужим людям сьогодні бібліотечна колекція налічує близько 2 000 книг.

Серед них – книги маріупольців, які вже після вимушеного від'їзду видали власні книги, а також ті, що були опубліковані ще в Маріуполі й які вдалося вивезти з міста. Автори передавали їх до бібліотечного фонду.

Є серед книг і особливі реліквії. Один із примірників, який зберігався у фондах бібліотеки в Маріуполі, читач узяв додому 19 лютого 2022 року – за кілька днів до повномасштабного вторгнення. Згодом військовий особисто зустрівся з Вікторією та передав їй книгу, яку вдалося зберегти. Тепер вона нагадує про бібліотеку та її роботу в мирному Маріуполі.

Відновлюючи бібліотеку у Дніпрі, Вікторія брала участь у грантових програмах, проєктах і конкурсах. Одним із результатів цієї роботи став авторський проєкт «Літературними стежками міста Марії», у межах якого вийшла збірка «Написані війною. Вірші про Маріуполь». До неї увійшли твори маріупольців, які вони надсилали поштою. Професор Каліфорнійського університету Джон за підтримки української діаспори надрукував і особисто передав бібліотеці 30 примірників збірки.

Бібліотека підтримує й українських військових. Разом із Дніпровською центральною міською бібліотекою ім. Дж. Маккейна вона передає книги до госпіталів у межах ініціативи «Бібліотечка українського воїна».

Водночас бібліотека залишається місцем зустрічей, спілкування та культурного дозвілля для маріупольців. Ще до відкриття бібліотеки у Дніпрі розпочав роботу розмовно-дискусійний клуб «Говори українською про українське», який діє вже два роки. Учасники збираються, переглядають українські фільми та обговорюють їх, відкриваючи для себе більше про українську культуру й історію. Для мешканців соціального житла також проводять тематичні заходи та артмайстерки за участю партнерів.

«Бібліотека для мене – все! Люблю читати, живу в соціальному житлі й постійно приходжу, без пропусків. Захопилася історичною тематикою – усе прочитала про діяльність ОУН, УПА, сподобалося. Ще й фільми показують, дивлюся, у заходах беру участь. Я ж тут живу, їхати нікуди не треба, тож займаю себе. Дуже зручно. Дякую!» – ділиться Лідія Василівна.

16.10.2026

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/mer-mariupolja-ta-jogo-komanda-zustrilisja-z-gromadoju-u-18-mistah-scho-prosjat-mariupolci-i-jak-ce-zminit-programi-pidtrimki-na-2027-rik>

Мер Маріуполя та його команда зустрілися з громадою у 18 містах: що просять маріупольці і як це змінить програми підтримки на 2027 рік

Мерія Маріуполя не вирішує за людей, що їм потрібно, а запитує їх напяму. Щороку міський голова, начальник Маріупольської МВА Вадим Бойченко та його заступники об'їжджають міста, де живуть маріупольці, щоб почути їхні потреби і врахувати їх у фінансуванні та вдосконаленні цільових програм. Так допомога відповідає реальним запитам людей, а не уявленням про них.

У вересні-жовтні 2026 року такі зустрічі відбулися у 18 містах, у них взяли участь 600 людей.

«Ми щороку перевіряємо наші програми розмовою з людьми. Що працює, залишаємо і посилюємо. Що не працює, змінюємо», – зазначив Вадим Бойченко.

Загалом із 2023 року відбулося близько 80 таких зустрічей на території всієї України, у яких взяли участь більше 3 тисяч людей.

Цього року найактуальнішими для маріупольців стали питання:

- Продуктові та гігієнічні набори. Збереження регулярної видачі продуктових наборів у центрах «ЯМаріуполь» стало головним запитом громади: його зафіксували на кожній зустрічі. Оренда, комунальні платежі та ліки забирають значну частину доходу, а набори допомагають пенсіонерам і родинам з дітьми заощадити на харчуванні. «Продуктові набори – це питання виживання», – сказала одна з учасниць зустрічі у Вінниці. Також люди просять додати гігієнічні набори та оновлювати склад допомоги відповідно до потреб родин.

- Підтримка захисників. Ветерани, звільнені з полону та родини військових просять більше можливостей для реабілітації, безоплатні ліки та обстеження, а також психологічну допомогу для всієї родини. Після поранення чи полону частина захисників не може одразу повернутися до роботи, тому громада просить посилити програму «З повагою до Вас» і підтримку родин під час відновлення.

- Житло. Маріупольці зацікавлені в різних форматах отримання житла: від соціальної оренди до житлових ваучерів і пільгової іпотеки. Найбільше люди чекають на орендне соціальне житло з посиленою платою в межах програми «Мій дім. Україна» та просять зрозумілої черги й прозорих умов.

- Справедливість. Як переселенці з тимчасово окупованої території, громада фактично не має можливості отримати компенсацію за знищене житло нарівні з іншими ВПО. Маріупольці просять відстоювати їхнє право на

компенсацію на державному рівні, а також зберегти юридичний супровід у центрах «ЯМаріуполь» і допомогу з поданням заяв до Реєстру збитків.

Громада сьогодні розпорошена по всій Україні та за кордоном, тому мерія вибудовує комунікацію так, щоб кожен маріуполець міг напяму звернутися до керівництва міста та отримати відповідь. Принцип простий: не вирішувати за людей, а вирішувати разом з ними. Кожна пропозиція з діалогових зустрічей фіксується, аналізується та передається профільним підрозділам, а результати повертаються громаді у вигляді змін у програмах, щоб люди бачили: їх почули, і їхні слова мають наслідки.

«Маріупольці втратили дім, але не втратили права впливати на рішення, які стосуються їхнього життя», – наголосив Вадим Бойченко.

13.10.2026

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/yak-pratsiuie-shelter-dlia-pereselentsiv-u-tsarychanskii-hromadi-na-dnipropetrovshchyni-vidkryti-u-prymishchenni-kolyshnoi-shkoly>

Як працює шелтер для переселенців у Царичанській громаді на Дніпропетровщині, відкритий у приміщенні колишньої школи

У Царичанській громаді на Дніпропетровщині вже чотири роки працює шелтер для переселенців. Нині там проживають 39 внутрішньо переміщених осіб, які виїхали із Донецької, Запорізької та небезпечних територій Дніпропетровської областей. Більшість переселенців – люди похилого віку, які були змушені залишити свої домівки через постійні обстріли та загрози життю.

У шелтері є гаряча вода, пральні машини, сушарки. Для дозвілля обладнана спортивна зала, бібліотека, музей.

Шелтер розрахований на 65 людей. Його відкрили на місці колишньої школи. Після реконструкції тут облаштувати усі необхідні для життя умови.

«Люди у нас готують самі для себе. Але є такі, які не можуть – це люди з інвалідністю або маломобільні. Їм допомагають наші соціальні працівники. Готують їжу, купують продукти та ліки, допомагають оформити документи, прибирають у кімнатах», – повідомила староста округу Олена Корчевська.

На Дніпропетровщині – 134 місця тимчасового перебування переселенців, які прийняли понад 12 тисяч людей.

15.10.2026

Дніпропетровська обласна військова адміністрація

<https://adm.dp.gov.ua/news/na-dnipropetrovshchyni-remontuiut-zhytlo-dlia-pereselentsiv-i-planuiut-stvoriuvaty-kotedzhni-mistechka>

На Дніпропетровщині ремонтують житло для переселенців і планують створювати котеджні містечка

Від початку війни Дніпропетровщина прийняла понад 485 тисяч переселенців. Понад 12 тисяч людей оселилися в місцях тимчасового проживання. Та створення доступного житла для переселенців все ще залишається однією з актуальних потреб регіону. Про це під час зустрічі із представниками Посольства Швеції в Україні та УВКБ ООН говорила заступник начальника Дніпропетровської ОВА Олена Буряк.

«Дніпропетровщина з 2014 року приймає переселенців. Тепер, на жаль, і жителі прифронтових громад нашої області вимушені покидати свої домівки. Наша мета – забезпечити людей житлом, щоб вони залишалися на Дніпропетровщині. Один з пріоритетів сьогодні для нас – створення котеджних містечок, на які з державного бюджету виділили 106 мільйонів гривень», – зазначила Олена Буряк.

Міжнародним партнерам розповіли про проекти житла для переселенців, які зараз реалізують в області.

Зараз в області триває капітальний ремонт соціального гуртожитку. На це з державного бюджету виділили 9 мільйонів гривень. Будівлю планують перетворити на шелтер для переселенців.

«Ми дуже раді були з вами зустрітися та почути про ваші потреби з перших вуст. Обов'язково вивчимо кожне питання», – резюмувала Перший секретар Посольства Швеції в Україні Бегонія Кордова Бірат.

З відновленням пошкоджених будинків, орендою житла для переселенців та покращенням умов в місцях тимчасового проживання Дніпропетровщині й надалі допомагатиме Агентство ООН у справах біженців в Україні. Також вони продовжать надавати грошову, гуманітарну, юридичну, психологічну підтримку постраждалим від обстрілів.

3 лютого 2022 допомогу від УВКБ ООН на Дніпропетровщині отримали понад мільйон людей.

13.10.2026

Чернігівська обласна державна адміністрація

<https://cg.gov.ua/index.php?id=554748&tp=page>

На Чернігівщині визначають пріоритети бюджетних видатків в умовах дефіциту коштів

Начальник Чернігівської ОВА В'ячеслав Чаус провів нараду з керівниками районів і територіальних громад області, під час якої обговорили дефіцит бюджетних коштів та пріоритетність платежів. В умовах обмеженого фінансового ресурсу головне завдання – забезпечити фінансування найкритичніших потреб області.

Першочерговим напрямом залишаються Плани стійкості. Також очікується розблокування комунальних платежів.

«Що стосується паливно-мастильних матеріалів – розраховуємо на проплати найближчими днями – просив про це урядовців», – прокоментував В'ячеслав Чаус.

На нараді очільник області зібрав зворотний зв'язок від громад щодо першочергових потреб у фінансуванні. Основна увага – стійкості громад, підтримці військових, забезпеченні потреб внутрішньо переміщених осіб та підготовці до зими.

«Зібрав зворотній зв'язок від громад по критичних речах. Відпрацюємо можливість фінансування закупівель для військових, придбання житла для ВПО та невідкладного ремонту шкільних автобусів. Окремо – додаткові потреби для підготовки до зими. Чекаю конкретні пропозиції щодо категорій першочергових проплат – говоритиму з Урядом. Бруківка, принтери, ноутбуки та подібні закупівлі – на паузу. Фінансуємо виключно надкритичні речі. Дякую громадам за розуміння і відповідальність», – підсумував В'ячеслав Чаус.

15.10.2026

Харківська обласна військова адміністрація

<https://kharkivoda.gov.ua/news/137582>

Харківська ОВА посилює соціальну підтримку населення в громадах області

За дорученням начальника Харківської ОВА Олега Синегубова в межах ініціативи «Сила у підтримці» у Височанській громаді відбувся черговий виїзний захід. До зустрічі долучилися представники Департаменту соціального захисту населення та Служби у справах дітей ХОВА, Харківської районної військової адміністрації, органів місцевого самоврядування, Обласного центру соціальних служб.

«В умовах Війни за Незалежність України забезпечуємо стале функціонування системи соціального захисту в громадах області. Цей напрям

роботи – на особистому контролі начальника Харківської ОВА Олега Синегубова. Особливу увагу приділяємо потребам соціально вразливих верств населення, вимушених переселенців, ветеранів та членів їхніх сімей, а також людей, які опинилися у складних життєвих обставинах. Наше завдання – забезпечити безперебійний доступ до якісних соціальних послуг. За потреби – супровід до профільних служб. Працюємо злагоджено та в координації з громадами», – зазначила заступниця начальника Харківської ОВА Віта Ковальська.

Під час наради обговорили поточний стан надання соціальних послуг у Височанській громаді. Зосередили увагу на актуальних питаннях у сфері захисту прав дитини, зокрема розвитку сімейних форм виховання та послуги патронату. Проаналізували роботу із сім'ями, що перебувають у складних життєвих обставинах.

Також відвідали місце тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, де наразі розміщено 50 людей. Оглянули три дитячі будинки сімейного типу та дві прийомні сім'ї.

13.10.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/279646>

Полтавщина продовжує співпрацю з ГО «Проліска» для підтримки внутрішньо переміщених людей

Під час зустрічі обговорили подальшу співпрацю в напрямі підтримки внутрішньо переміщених осіб, посилення соціального захисту населення та допомоги закладам культури.

Окрему увагу приділили облаштуванню й проведенню ремонтів у місцях тимчасового проживання, де мешкають ВПО. Також розглянули можливості розвитку послуги соціального транспорту для людей, які потребують додаткової підтримки, зокрема для забезпечення доступу до необхідних послуг.

«Співпраця з громадськими організаціями дає змогу оперативніше реагувати на потреби людей і посилювати підтримку тих, хто опинився у складних життєвих обставинах. Важливо об'єднувати зусилля, щоб покращувати умови проживання внутрішньо переміщених осіб, розвивати доступні соціальні послуги та підтримувати заклади культури в громадах», – зазначив Євген Кончаковський.

Сторони домовилися продовжити діалог щодо визначення пріоритетних напрямів взаємодії та реалізації спільних ініціатив відповідно до потреб жителів Полтавщини.

«Ми зацікавлені в посиленні роботи на Полтавщині та розширенні співпраці з обласною військовою адміністрацією. Прагнемо й надалі підтримувати внутрішньо переміщених людей, покращувати умови їхнього

проживання в місцях тимчасового перебування, сприяти розвитку соцпослуг і долучатися до ініціатив, які відповідають запитам громад», – зазначила Олена Небеська.

ГО «Проліска» надає гуманітарну та соціальну допомогу людям, які постраждали внаслідок війни, зокрема внутрішньо переміщеним особам і жителям громад, що потребують підтримки.

15.10.2026

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/279842>

638 жителів Полтавщини отримають у жовтні матеріальну допомогу з обласного бюджету

На Полтавщині продовжують підтримувати жителів, які опинилися у складних життєвих обставинах. У жовтні з обласного бюджету на виплату матеріальної допомоги спрямують понад 3,8 млн грн. Відповідне рішення ухвалила профільна комісія.

Зокрема, 1 млн 129 тис. грн передбачено для 310 громадян, які потребують тривалого та дороговартісного лікування й опинилися у складних життєвих обставинах,

Понад 1 млн 130 тис. грн отримають 177 жителів області та внутрішньо переміщених осіб, які проходять лікування онкологічних захворювань.

На реабілітацію онкохворої дитини спрямують 3 тис. грн.

Один житель області, житло якого було пошкоджене внаслідок пожежі, іншої надзвичайної ситуації, небезпечної події, стихійного лиха отримає 5 тис. грн.

Родинам цивільних осіб, які загинули внаслідок авіаударів під час дії воєнного стану, виплатять 100 тис. грн. Ще 27 цивільних, які постраждали внаслідок авіаударів, отримають загалом 200 тис. грн.

Для 3 жителів області, чії будинки були знищені або пошкоджені внаслідок бомбардувань, авіаударів та інших збройних атак російських військ, передбачено 42 тис. грн.

По 5 тис. грн отримають п'ять жителів області, яким у листопаді виповниться 100 років.

Трьом родинам, у яких народилися двійні, виділять по 20 тис. грн.

13 575 грн компенсують жителю області за придбану санаторно-курортну путівку особі, що супроводжує постраждалого внаслідок аварії на ЧАЕС 1 категорії, якому встановлено інвалідність 1 групи.

Крім того, понад 1 млн 100 тис. грн спрямують 108 жителям області, які зазнали поранень під час захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, зокрема двом людям, які повернулися з полону.

Загалом фінансову підтримку з обласного бюджету в жовтні отримають 638 жителів Полтавщини.

13.10.2026

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/partnerstvo-shho-pratsyuye-mizhnarodna-pidtrymka-meshkantsiv-sumskoyi-gromady/>

Партнерство, що працює: міжнародна підтримка мешканців Сумської громади

Ефективна допомога – це результат спільних зусиль, відповідальної координації та розуміння потреб людей. Саме на таких принципах ґрунтується співпраця Сумської міської ради та Департаменту соціального захисту населення з міжнародними благодійними організаціями, що підтримують мешканців в умовах війни.

Важливим партнером у цій роботі є Global Empowerment Mission (GEM) Ukraine, яка у партнерстві з Фондом Говарда Дж. Баффетта забезпечує надання гуманітарної допомоги людям, які її потребують.

Сьогодні координатор Сумського напрямку Олег МАЛИНОВСЬКИЙ передав до департаменту чергову партію продуктових наборів. За кожним таким надходженням стоїть спільна робота партнерів, спрямована на те, щоб необхідна підтримка своєчасно доходила до своїх адресатів. Зазначимо, що з початку повномасштабного вторгнення благодійною організацією Global Empowerment Mission (GEM) Ukraine передано до департаменту майже 39 тисяч продуктових наборів, всі вони були видані жителям громади.

Як зазначає спеціаліст департаменту Ольга ЛЕВОЩЕНКО, важливою складовою цієї співпраці є не лише забезпечення людей продуктами, а й належна організація процесу їх отримання.

«Уже тривалий час команда Global Empowerment Mission (GEM) Ukraine залишається поруч із людьми, які найбільше потребують підтримки. Для громадян, які були змушені покинути свої домівки через постійні обстріли та небезпеку, ця допомога стала не лише матеріальною підтримкою, а й проявом людяності та небайдужості. Злагоджена логістика міжнародних партнерів і чітка координація департаменту забезпечують швидкий і комфортний процес отримання допомоги без зайвого очікування», – наголошує Ольга ЛЕВОЩЕНКО.

Продуктові набори призначені для внутрішньо переміщених осіб, а також мешканців громади, житло яких пошкоджено або зруйновано, за наявності акта відповідної комісії. Для цих категорій обов'язковою умовою є те, що громадяни раніше не отримували такої допомоги від GEM. Продуктовий набір надається кожному члену домогосподарства.

Окрему категорію отримувачів становлять члени сімей безвісти зниклих Захисників і Захисниць України, сімей військовополонених, Захисники й Захисниці, які повернулися з полону, а також члени сімей загиблих Захисників і Захисниць України. Їм передбачено надання одного продуктового набору на рік.

Для членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України місце поточної реєстрації родини не є визначальним, якщо Захисник або Захисниця були зареєстровані чи проживали на території Сумської міської територіальної громади.

Отримувачі допомоги, крім ВПО та членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України, мають бути офіційно зареєстровані на території громади.

Департамент соціального захисту населення Сумської міської ради висловлює вдячність Global Empowerment Mission (GEM) Ukraine та Фонду Говарда Дж. Баффетта за підтримку мешканців громади. Особливі слова подяки – координатору Сумського напрямку Олегу МАЛИНОВСЬКОМУ за відповідальність і послідовну роботу, спрямовану на забезпечення своєчасного надходження гуманітарної допомоги.

Партнерство, яке дає конкретний результат, – це можливість об'єднувати ресурси, досвід і зусилля заради людей. І саме така співпраця допомагає підтримувати мешканців, які особливо потребують уваги й турботи в цей непростий час.

12.10.2026

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/86085/potrebi-vpo-u-dnipri-yak-miskij-elektronnij-reestr-dopomagaе-otrimuvati-neobhidnu-pidtrimku>

Потреби ВПО у Дніпрі: як міський електронний реєстр допомагає отримувати необхідну підтримку

Житло, медична допомога, працевлаштування та соціальні послуги – питання, які залишаються актуальними для людей, що через війну були змушені залишити свої домівки. У Дніпрі вже майже чотири роки працює міський електронний реєстр ВПО, який допомагає враховувати потреби переселенців та планувати необхідну підтримку.

У реєстрі обліковується понад 205 тисяч внутрішньо переміщених осіб.

За даними міського реєстру, найбільші потреби ВПО стосуються:

- Постійного житла.
- Медичних послуг.
- Тимчасового житла.
- Соціальних послуг.

Також актуальними залишаються питання працевлаштування, перекваліфікації та доступу до освіти.

Завдяки реєстру місто може аналізувати потреби переселенців, планувати соціальні програми та спрямовувати ресурси туди, де вони найбільш необхідні.

Чим реєстр корисний самим переселенцям?

Він дозволяє зафіксувати актуальні потреби людини та зберегти її дані для наступних звернень. Це спрощує отримання соціальних послуг і зменшує

необхідність повторно відвідувати управління для подання тих самих відомостей.

15.10.2026

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/u-gromadah-kirovogradschini-vidremontuyut-tertsentri-ta-peredadut-novu-tehniku>

У громадах Кіровоградщини відремонтують терцентри та передадуть нову техніку

Заступниця начальника Кіровоградської ОВА Катерина Колтунова провела зустріч з представниками Дніпровського саб-офісу УВКБ ООН та благодійного фонду в рамках проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні». Програма реалізується Благодійною організацією «Благодійний Фонд «Стабілізейшен Суппорт Сервісез» за фінансування Агентства ООН у справах біженців в Україні.

За участю фахівців Департаменту соціального захисту населення, обласного Центру соціальних служб та апарату ОВА сторони підбили підсумки міжнародної підтримки області та узгодили план допомоги на наступний рік.

Співпраця зосереджена на допомозі переселенцям, літнім людям та людям з інвалідністю. Зокрема, йдеться про підсилення територіальних центрів соціального обслуговування, які опікуються вразливими жителями в громадах – надають їм догляд удома, натуральну допомогу та соціальні послуги.

У межах проєкту дев'ять соціальних установ області вже отримали нову техніку та обладнання. Поповнення матеріальної бази відбулося у Кропивницькому, Світловодську, Олександрії, Суботцівській громаді, а також у профільних департаментах ОВА. Закладам передали ноутбуки, зарядні станції, планшети, мобільні телефони та велосипеди для соціальних робітників.

У планах на наступний рік – комплексне розширення допомоги. Зокрема, передбачено проведення ремонтів у територіальних центрах із забезпеченням вимог інклюзивності, передачу додаткової техніки та забезпечення громад електростанціями. Окрема увага приділятиметься наданню юридичної підтримки, проведенню легких ремонтних робіт та розвитку натуральної допомоги для вразливих категорій населення та переселенців.

За результатами наради профільні департаменти ОВА розпочнуть формування переліку громад, які будуть залучені до наступних етапів проєкту.

13.10.2026

Київська обласна військова адміністрація

<https://koda.gov.ua/kyivshhyna-rozshyryuye-mozhlyvosti-dlya-pryjomu-evakujuvanyh-lyudej/>

Київщина розширює можливості для прийому евакуйованих людей

Велика група організаторів та учасників воркшопу з питань евакуації цивільного населення стоїть на сцені конференційної зали для спільного фото. Позаду них розташовані екрани із символікою заходу, прапорами України та США та логотипами організаторів. На передньому плані видно порожні стільці глядацької зали.

Представники Департаменту соціального захисту населення Київської обласної державної адміністрації долучилися до воркшопу з питань організації та проведення евакуації цивільного населення. Захід відбувся у місті Харкові та у Харківській області 8–9 жовтня.

Воркшоп організовано Міністерством розвитку громад та територій України спільно з Харківською обласною військовою адміністрацією та благодійною організацією «Координаційний гуманітарний центр».

Учасники з різних регіонів обмінялися досвідом і напрацювали рішення для вдосконалення всього процесу евакуації – від безпечного вивезення людей до їхнього розміщення, надання необхідної допомоги та соціального супроводу.

Київщина також посилює спроможність приймати людей, які вимушено залишили свої домівки. Наразі в області на обліку перебувають 248 638 внутрішньо переміщених осіб, зокрема 113,1 тисячі людей працездатного віку.

Для розміщення внутрішньо переміщених осіб затверджено перелік із 32 місць тимчасового проживання, серед яких 17 модульних містечок. Наразі там мешкають 5 351 людина, зокрема 1 064 дитини.

Важливим напрямом роботи є допомога маломобільним людям, які потребують сторонньої підтримки та спеціалізованого догляду. Із вересня 2025 року інтернатні заклади системи соціального захисту Київщини додатково приймають таких евакуйованих. За цей час там розмістили 210 людей із Донецької та Дніпропетровської областей.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

14.10.2026

RFI Українською

<https://bit.ly/3U5CZAU>

Євростат оновив дані про українців під тимчасовим захистом: у яких країнах їх побільшало

У серпні 2026 року тимчасовий захист у країнах ЄС мали 4,43 мільйона українських біженців. Загалом від початку повномасштабної війни цей статус надали 7,3 млн осіб. Станом на 31 серпня 2026 року громадяни України становили понад 98,5% усіх, хто отримав тимчасовий захист у ЄС. У яких країнах, згідно із даними Євростата, українців стало більше, а з яких навпаки, поїхали, читайте у матеріалі RFI Українською.

Порівняно з 31 липня 2026 року кількість українців під тимчасовим захистом у ЄС зросла на 3 290 осіб, пише RFI Українською з посиланням на дані Євростату.

У цілому найбільше українців прийняли:

- Німеччина – 1 294 555 людей, 29,2% від загальної кількості в ЄС;
- Польща – 939 395 людей, 21,2%;
- Чехія – 398 360 людей, 9,0%.

Три найбільші абсолютні прирости зафіксували в таких країнах:

- Німеччині – +4 330 осіб, +0,3%;
- Румунії – +3 440 осіб, +1,6%;
- Чехії – +3 135 осіб, +0,8%.

Натомість кількість людей під тимчасовим захистом зменшилася в Польщі (–13 665; –1,4%), Фінляндії (–6 260; –8,6%) і Франції (–2 125; –4,3%).

У Чехії зафіксували найвищий показник кількості людей під тимчасовим захистом на тисячу жителів – 36,5. Далі йдуть Словаччина (27,7) і Кіпр (27,0).

Серед біженців дорослі жінки становили 43,6% від загальної кількості, дорослі чоловіки – 27,3%, а неповнолітні – майже третину (29,1%).

У серпні 2026 року дорослі жінки становили 39% людей із тимчасовим захистом – на 0,2 відсоткового пункту більше, ніж у липні. Частка дорослих чоловіків (32,9%) за цей час зменшилася на 3,9 відсоткового пункту, а неповнолітніх (28,2%) – зросла на 3,8 відсоткового пункту.

Дані щодо неповнолітніх

За даними, доступними для країн ЄС, від березня 2022 року найбільше неповнолітніх без супроводу – тобто дітей, які прибули без батьків чи опікунів, – отримали тимчасовий захист в Австрії (4 015), Нідерландах (2 250) і Данії (2 135).

Найбільшу частку неповнолітніх без супроводу серед усіх дітей із тимчасовим захистом зафіксували в Хорватії – 16,2%. У Данії цей показник становив 9,9%, в Австрії – 8,4%.

У деяких країнах є нюанси. Приміром, у Франції неповнолітні в більшості випадків можуть перебувати без дозволу. Тому їх зазвичай не включають до статистики про тимчасовий захист. Також у Франції, Італії та Ісландії діти, які виїхали з України без батьків чи опікунів, отримують захист за іншою схемою, а не статус тимчасового захисту ЄС.

Пояснення від Євростату

Деякі дані відсутні, адже країни подають щомісячну статистику добровільно. Тому дані можуть бути неповними. Приміром, якщо статус тимчасового захисту потрібно поновлювати, людей можуть тимчасово не враховувати у статистиці на час процедури. Також країни по-різному знімають людей із тимчасовим захистом з реєстрації. Якщо це роблять нерегулярно, кількість зареєстрованих може різко змінюватися від місяця до місяця.

Так, в Угорщині немає даних про розподіл людей із тимчасовим захистом за віком із березня 2022-го до грудня 2024 року. Дані до грудня 2022 року для Нідерландів, до січня 2024-го для Болгарії, до червня 2024-го для Німеччини та до травня 2025-го для Італії включають людей, чий статус тимчасового захисту вже закінчився. Тому їх не можна порівнювати з даними за наступні періоди. В Італії в червні 2025 року зі статистики вилучили тих, хто не з'явився для продовження статусу. Хто ж поновив його із запізненням, знову враховують лише з дати поновлення. До червня 2025 року людей вилучали зі статистики, лише якщо вони повідомляли владу про виїзд з Італії або зміну статусу проживання. Дані за серпень 2026 року для Ісландії недоступні.

Станом на кінець серпня 2026 року 98,5% людей шукасів притулку у ЄС були громадянами України. Серед інших громадян країн, що не входять до ЄС, найбільше було громадян Росії (11 760; 0,3%), Нігерії (4 710; 0,1%) та Азербайджану (4 425; 0,1%).

04.10.2026

ZN.UA

<https://zn.ua/ukr/usa/ssha-zberihajut-zakhist-vid-deportatsiji-dlja-ukrajintsiw-u-timchasovo-zakhishchenomu-statusi.html>

США зберігають захист від депортації для українців у тимчасово захищеному статусі

Громадяни України та Судану, які беруть участь у програмі тимчасового захисту (TPS), поки збережуть захист від депортації зі Сполучених Штатів. Вони зможуть і надалі жити та працювати в країні до оголошення остаточного рішення. Міністерство внутрішньої безпеки США підтвердило це 18 жовтня, хоча строк дії їхнього захисту мав завершитися в понеділок, 19 жовтня. Про це повідомили у CBS News.

За попереднім графіком, у понеділок мав припинитися захист від депортації для десятків тисяч українців і сотень громадян Судану. Однак у

неділю Міністерство внутрішньої безпеки заявило, що остаточні рішення щодо цих гуманітарних міграційних програм ухвалить «у належний час». До оприлюднення таких рішень їхні учасники з України та Судану «зберігатимуть захист». Відомство поки не оголосило остаточної долі обох програм.

Збереження цих гарантій, хоча й до подальшого рішення, відрізняється від загального підходу адміністрації президента США Дональда Трампа до TPS (Temporary Protected Status). Її посадовці неодноразово називали програму фактичною амністією, якою, на їхню думку, зловживала попередня адміністрація Джо Байдена.

Вони також стверджували, що TPS заохочує нелегальну міграцію та продовжувався надто часто, попри свій тимчасовий характер. За останні півтора року в межах жорсткішої міграційної політики адміністрація Трампа скасувала такий захист для понад мільйона людей із більш ніж дванадцяти країн. Серед них – Афганістан, Гаїті та Венесуела.

Програми для українців і суданців залишаються серед небагатьох механізмів TPS, які продовжують діяти майже через два роки після початку другого президентського терміну Трампа. Захист також зберігають десятки тисяч вихідців із Сальвадору. Строк їхньої програми мав завершитися ще минулого місяця. Проте Міністерство внутрішньої безпеки залишило гарантії чинними до остаточного оголошення.

Конгрес створив програму Temporary Protected Status у 1990 році. Вона дозволяє американському уряду тимчасово захищати від депортації та надавати дозволи на роботу вихідцям із країн, де повернення є небезпечним. Підставами можуть бути збройний конфлікт, екологічне лихо або інша криза. Програма може охоплювати як людей, які перебували у США легально, так і тих, хто не мав законного міграційного статусу.

Адміністрація Байдена вперше оголосила про TPS для українців навесні 2022 року, невдовзі після початку повномасштабного російського вторгнення. За даними станом на березень 2025 року, у програмі брали участь понад 100 тисяч громадян України. Серед них були й українці, яким дозволили в'їхати до Сполучених Штатів за спонсорською програмою, запровадженою за президентства Байдена.

Нагадаємо, що президентка Молдови Мая Санду заявила про готовність прийняти нову хвилю українських біженців у разі складної зими. Вона повідомила про це на Moldova Security Forum у Кишиневі. За її словами, з 2022 року через Молдову пройшли понад мільйон українців, а близько 100 тисяч залишилися там жити. Спеціальний посланник президентки з питань розвитку та стійкості Дорін Речан підтвердив підготовку до можливого нового потоку людей.

Окрім того, за даними звіту ООН Global Trends, понад 9,6 мільйона українців залишалися біженцями або внутрішніми переселенцями через повномасштабну російську агресію. За кордоном зафіксували 5,9 мільйона українських біженців, більшість із яких перебувала в Європі. Ще 3,7 мільйона людей були внутрішньо переміщеними особами в Україні. Понад 10,8

мільйона українців усередині країни потребували екстреної гуманітарної допомоги через руйнування цивільної та енергетичної інфраструктури.

18.10.2026

Інтерфакс-Україна.

<https://interfax.com.ua/news/general/1222078.html>

Потоки на кордоні збалансовані попри обстріли, у ПП на Польщу черги – дані Держприкордонслужби

Пасажиропотік через український західний кордон на цьому тижні, з 10 по 16 жовтня, знизився ще на 3,0% – до 509 тис., потік на в'їзд на 7 тис. більший за потік на виїзд попри початок масивних обстрілів міст на заході України на додаток до продовження обстрілів Києва, Дніпра, Одеса, Харкова та інших міст на сході.

Як свідчать дані щоденної статистики Держприкордонслужби, за якою слідкує агентство «Інтерфакс-Україна», кількість перетинів кордону на виїзд цього тижня зменшилася до 251 тис. з 262 тис. тижнем раніше, тоді як на в'їзд – до 258 тис. з 263 тис.

Число транспортних засобів, які прослідували через пункти пропуску, також скоротилося до 123 тис. зі 125 тис., тоді як число машин із гуманітарними вантажами збільшилося до 402 з 383.

Найбільший потік на виїзд традиційно був зафіксований у суботу (40 тис. на добу), на в'їзд – у неділю (40 тис.), тоді як найменший на виїзд – у вівторок (31 тис.), на в'їзд – у вівторок-четвер (по 30 тис.).

Протягом тижня повідомлялося, що через припинення роботи пунктів пропуску під час тривоги на кордоні із Польщею утворювалися значні черги, така ситуація спостерігається і у неділю.

За даними Держприкордонслужби, станом 18:00 неділі більше всього легкових авто чекали проходження кордону з Польщею на виїзд у пункті пропуску (ПП) «Шегині» та «Устилуг» – відповідно 70 та 60. Менші черги були в ПП «Грушів» – 55 та ПП «Краківець» – 45, де також накопичилося 15 автобусів. В ПП «Угринів» проходження кордону очікувало 30 авто, тоді як в ПП «Рава-Руська», «Смільниця» та «Нижанковичі» – по 20.

Щодо інших кордонів, то на кордоні зі Словаччиною черга на ПП «Малий Березний» складала 25 авто, ПП «Ужгород» – 15. Тоді як на кордоні із Угорщиною 5 машин очікували в ПП «Тиса», на кордоні із Молдовою – 10 машин на ПП «Мамалига», а на кордоні із Румунією черги були відсутні.

Минулого року пасажиропотік через кордон в цей тиждень збільшився на 0,6% і був трохи більшим – 518 тис., при цьому потоки на в'їзд та виїзд були рівними.

Торік у наступні два тижні пасажиропотік був стабільним, а потім зріс на 10,3% у період осінніх шкільних канікул.

Як повідомлялося, з 10 травня 2022 року відтік біженців з України, що розпочався з початком війни, змінився припливом, який тривав до 23 вересня 2022 року і становив 409 тис. осіб. Однак із кінця вересня, можливо під впливом новин про мобілізацію в Росії та «псевдореферендуми» на окупованих територіях, а потім масованих обстрілів енергетичної інфраструктури, фіксувалося перевищення кількості тих, хто виїжджає, над тими, хто в'їжджає. Сумарно з кінця вересня 2022 року до першої річниці повномасштабної війни воно досягло 223 тис. осіб.

За другий рік повномасштабної війни кількість перетинів кордону на виїзд з України, за даними Держприкордонслужби, перевищила кількість перетинів на в'їзд на 25 тис., за третій – на 187 тис., за четвертий – на 221 тис., з початку п'ятого – на 70 тис.

Нацбанк у липневому інфляційному звіті зберіг оцінку міграції з України минулого року 0,3 млн через погіршення безпекової ситуації наприкінці року та пом'якшення правил виїзду для молоді, але зазначив, що це менше 0,5 млн у 2024 році. НБУ й надалі прогнозує чистий відтік у 2026 році 0,2 млн, тоді як чисте повернення, за його прогнозом, розпочнеться у 2027 році та складе близько 0,1 млн осіб, а у 2028 році збільшиться до 0,5 млн осіб.

За даними УВКБ ООН кількість українських біженців у Європі станом на 30 червня 2026 року становила 5,159 млн, а загалом у світі – 5,687 млн порівняно із відповідно 5,213 млн та 5,687 млн на 30 квітня.

У самій Україні, за останніми даними ООН на липень 2026 року, 3,80 млн внутрішньо переміщених осіб (ВПО) порівняно із 3,70 млн на січень цього року та 3,34 млн на липень 2025 року.

16.10.2026

Радіо Свобода

<https://www.radiosvoboda.org/a/pereselentsi-zakon-pro-vpo-problemy-vykyky/33877405.html>

Новий закон про ВПО: чи запрацює вчасно і про які ризики попереджають правозахисники

«Виглядає, що ми готуємося до чергового колапсу», – каже голова правління громадського холдингу «Група впливу» Тетяна Дурнєва. Вже 22 жовтня набирає чинності новий закон про ВПО, який передбачає цифровізацію послуг та зміни в обліку переселенців.

Водночас представники громадських організацій застерігають, що через відсутність необхідних підзаконних актів люди, які щойно евакуювалися, можуть зіткнутися з труднощами під час оформлення статусу ВПО та отримання державної допомоги.

Реалізація яких положень закону затримується та які наслідки це може мати для переселенців – розповідає проєкт Радіо Свобода «Ти як?».

13 жовтня низка громадських організацій, які займаються захистом прав людей, постраждалих унаслідок збройної агресії проти України, звернулася до прем'єр-міністра України із закликом не допустити обмеження доступу внутрішньо переміщених осіб до державної підтримки.

Серед підписантів звернення – громадський холдинг «Група впливу».

Голова його правління Тетяна Дурнєва звертає увагу, що 22 жовтня набирає чинності новий закон про ВПО, однак необхідні для його реалізації підзаконні акти досі не ухвалені.

«Виглядає, що ми готуємося до чергового колапсу у сфері захисту прав внутрішньо переміщених осіб. Без оновленої нормативно-правової бази цей закон не запрацює».

Раніше Радіо Свобода розповідало про ключові положення закону. Зокрема, замість довідки ВПО передбачений витяг із Єдиної інформаційної бази даних про переселенців, а також створення електронних кабінетів. Про зміну місця проживання або повернення додому переселенці мають повідомляти впродовж 30 днів. Крім того, закон передбачає можливість зняття з обліку в разі перебування за кордоном понад 90 днів поспіль або 180 днів сукупно протягом року.

«Бюрократична пастка»

Насамперед, за словами Дурнєвої, потрібно оновити постанову Кабінету міністрів № 509, яка регулює порядок обліку переселенців.

«У нас є побоювання, що люди, які щойно перемістилися або евакуювалися, не зможуть отримати витяг. А без взяття на облік вони матимуть обмежений доступ до допомоги. Це і допомога на проживання, і поселення в місцях тимчасового проживання, і гуманітарна допомога. Адже міжнародні громадські організації також просять підтвердження того, що людина перемістилася».

Ще одне питання, на яке звертає увагу Дурнєва, – передача бази даних ВПО від міністерства соціальної політики до міністерства розвитку громад та територій України.

В інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» міністр Віталій Безгін зазначив, що це має відбутися наприкінці жовтня, ймовірно, після набрання законом чинності.

«Передача державних реєстрів і баз даних зазвичай супроводжується помилками. У когось може бути відсутня або неправильна інформація, хтось може взагалі випасти з бази. Управління та адміністрування цієї бази – теж не швидкий процес. Уся технічна інфраструктура має бути готовою, а вона не готова».

Також Дурнєва розповідає, що чинний порядок взяття на облік ВПО прив'язаний до переліку територій, де ведуться бойові дії або які перебувають під окупацією. А це, на її думку, звужує поняття внутрішнього переміщення.

«Це – обставини, які змусили людину покинути своє місце та переміститися через війну, окупацію, надзвичайні ситуації, техногенну катастрофу. Наприклад, до нас зверталася жінка з двома дітьми з Києва. Вона

думає про те, щоб на зиму виїхати за межі міста. Але вона не отримає довідку ВПО та відповідну допомогу на дітей, оскільки переміщення з Києва не дає їй такого статусу».

Також вона наголошує на необхідності чітких критеріїв визначення громад, безпечних для повернення. За її словами, навіть після деокупації та відновлення інфраструктури переселенці не завжди мають можливість повернутися додому. Тому під час ухвалення рішень про припинення їхнього статусу та підтримки необхідно враховувати індивідуальні обставини людей.

За словами Тетяни Дурневої, Кабінет міністрів мав три місяці на розроблення підзаконних актів. Наразі, за її словами, цього не встигли зробити. Тому, на її думку, варто було б передбачити перехідний механізм, щоб переселенці не втратили доступу до допомоги.

«Раніше вже були випадки, коли закон є, але він не працює, тому що немає підзаконних актів. Особливо небезпечно це зараз, коли наближається зима, можлива енергетична криза, а евакуація триває постійно. Переселенці можуть потрапляти у бюрократичну пастку, коли закон передбачає одне, але технічно реалізувати це неможливо. Люди можуть навіть відмовлятися від евакуації, розуміючи, що після виїзду зіткнуться з проблемами».

Радіо Свобода звернулося із запитом до Кабінету міністрів України, щоб з'ясувати, коли будуть підготовлені підзаконні акти, необхідні для реалізації нового закону. Відповідь оприлюднимо після її отримання.

А що працює?

Народний депутат від партії «Слуга народу» Павло Фролов, ініціатор і перший автор цього закону, який зараз очолює міжфракційне депутатське об'єднання «Захист прав внутрішньо переміщених осіб та інших постраждалих від російської агресії», каже, що новий закон про ВПО необхідний, адже попередній ухвалили понад десять років тому. Попри численні зміни, за словами депутата, він уже не відповідає сучасним викликам.

«Ключова ідея – надання допомоги відповідно до потреб кожного переселенця. По суті, закон передбачає супровід людини на всіх етапах переміщення, щоб держава знала, якої допомоги вона потребує. І відповідно до цього надавала підтримку. Звісно, це житло – надзвичайно велика проблема, медичні та інші соціальні послуги. Усе це для того, щоб людям було легше отримувати допомогу».

Водночас, за словами Фролова, із 22 жовтня не всі положення закону вдасться реалізувати.

«Запрацюють норми про ради ВПО, про вплив таких об'єднань переселенців на ухвалення рішень на регіональному та місцевому рівнях, не вимагатиметься довідка про те, що переселенець отримує пенсію від РФ. На жаль, поки не запрацюють цифрові сервіси, які мали б полегшити людям взаємодію з державними органами, щоб не доводилося особисто приходити й подавати документи. Тобто електронний кабінет ВПО наразі не запрацює».

На думку народного депутата, затримка з ухваленням підзаконних актів може бути пов'язана зі зміною уряду та черговою передачею повноважень

щодо переселенців іншому міністерству. Водночас Фролов переконаний, що найближчим часом ці прогалини вдасться усунути.

1 липня 2026 року Верховна Рада ухвалила Закон № 4924-IX «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб».

12 липня президент Володимир Зеленський анонсував відставку прем'єр-міністра Юлії Свириденко, а через два дні Верховна Рада відправила її уряд у відставку.

Зміна на уряд Сергія Корецького супроводжувалася перерозподілом повноважень у сфері захисту внутрішньо переміщених осіб. Від Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій вони перейшли до Міністерства у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб.

15.10.2026

TSN.UA

<https://tsn.ua/tourism/ukrayintsiam-u-velykiy-brytaniyi-ne-davatymut-prava-na-postiynne-prozhyvannia-zaiava-3190787.html>

Українцям у Великій Британії не даватимуть права на постійне проживання: заява

Українські біженці у Великій Британії не матимуть передбаченого механізму отримання права на постійне проживання. Про це заявив представник Reform UK Зія Юсуф, пояснюючи позицію партії щодо міграційної політики.

Британська політика щодо мігрантів і біженців потребує фундаментальних змін, однак вона не торкнеться громадян України, адже українські біженці й так наразі не мають права на постійне проживання у країні. Про це заявили у партії Reform UK, окресливши ключові аспекти нової міграційної стратегії.

Зокрема, таку заяву зробив британський підприємець, мільйонер і політик, який є помітною фігурою у правопопулістській партії Reform UK, Зія Юсуф.

Українським біженцям у Британії не даватимуть права на постійне проживання: заява

За його словами, українці, які знайшли прихисток у Великій Британії, можуть не перейматися своїм статусом, але і претендувати на довготривале постійне проживання також не матимуть змоги.

«Щоб уникнути непорозумінь: українських біженців, які прибувають сюди, це жодним чином не торкнеться. На прохання українського уряду для українських біженців не передбачено механізму отримання права на постійне проживання у Великій Британії», – каже Зія Юсуф.

У партії наголошують, що саме тимчасовість захисту є основоположним принципом їхнього підходу до притулку. Програма передбачає не лише нові правила, а й ревізію рішень, ухвалених попередніми урядами лейбористів та

консерваторів за останні п'ять років. Якщо країну походження прохача визнають безпечною, його попросять повернутися додому.

Спікер підкреслив, що право оцінювати безпечність інших держав має належати винятково британському уряду:

«До речі, визначати, які саме країни безпечні, буду винятково я – як міністр внутрішніх справ (Зія Юсуф є тіньовим міністром внутрішніх справ – речником партії з питань внутрішніх справ, ред.). Ми більше не будемо залежати від іноземних судів і дозволяти їм тримати нас у „залізній хватці“».

14.10.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/ukra%d1%97nczi-vi%d1%97zhdzhayut-z-polshhi/>

Українці виїжджають з Польщі частіше, ніж з інших країн ЄС. Де кількість біженців також зменшилася?

Останні дані Євростату свідчать, що громадяни України залишають Польщу. Попри те, що українців виїжджають з Польщі, їхня кількість збільшується в інших країнах.

За даними Євростату, станом на кінець серпня 2026 року в Європейському Союзі мали захист майже 4,5 мільйона українських біженців, в тому числі громадян третіх країн, які легально проживали на території України на момент початку повномасштабної війни. У липні кількість воєнних мігрантів з України зросла трохи більше ніж на 3000 осіб.

Якщо розглядати кількість біженців на тисячу жителів, то лідером є Чеська Республіка, де цей показник становить 36,5. Далі йдуть Словаччина (27,7) та Кіпр (27). Середній показник по всьому Європейському Союзу становить 9,8.

Порівняно з минулим роком ситуація змінилася. У серпні 2025 року Польща була на другому місці за кількістю українських біженців на тисячу жителів, а Естонія – на третьому. Чехія залишається лідером. З того періоду найбільший відтік громадян України зафіксовано в Польщі. Кількість українців зменшилася на понад 13 500 осіб. Українці також покидають Фінляндію (- 6 000 осіб) та Францію (- 2 000 осіб). Найбільше зростання зафіксовано в Німеччині (понад 4 000 осіб), Румунії (майже 3 500 осіб) та Чехії (понад 3 000 осіб).

Наразі громадяни України становлять понад 98,5% усіх осіб, що мають тимчасовий захист в ЄС. Найбільшою групою є дорослі жінки (43,6%), діти та підлітки (29,1%), а також дорослі чоловіки (27,3%). Найбільша кількість українських біженців обрали для життя Німеччину. До трійки лідерів за кількістю українців із тимчасовим захистом входять також Польща та Чехія.

Існує багато причин, чому громадяни України залишають Польщу. Цьому сприяє, зокрема, зростання негативних настроїв через маніпулятивний медіаконтент.

16.10.2026

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/z-2027-roku-v-polshhi-budut-zmini-u-viplatah-800-plyus/>

З 2027 року в Польщі будуть зміни в оформленні 800 Плюс

З наступного розрахункового періоду у Польщі будуть спрощення в оформленні допомоги 800 Плюс.

Наприкінці квітня Міністерство сім'ї, праці та соціальної політики представилр на громадське обговорення проєкт, який передбачає автоматичне призначення допомоги 800 Плюс на наступні розразункові періоди, якщо в родині не було змін.

Наразі в Польщі, навіть якщо дитина все ще відповідає всім вимогам для отримання допомоги 800 Плюс, батьки повинні щороку подавати нову заяву на наступний розрахунковий період для продовження виплат. Після набрання чинності нових правил цей обов'язок зникне, якщо у сім'ї не буде змін. ZUS автоматично поновить право на допомогу на основі даних, які є в системі.

Держава повинна полегшувати життя сім'ям, а не збільшувати їхній тягар. Оскільки ми знаємо, що діти все ще мають право на допомогу, немає жодної причини вимагати від батьків щороку заповнювати одну й ту саму форму. Ця зміна економить їм час і зменшує непотрібну бюрократію, – пояснила Александра Гаєвська, заступниця міністра у справах сім'ї, праці та соціальної політики.

Своєю чергою батьки будуть зобов'язані повідомляти ZUS про зміни, наприклад про зміну місця проживання або про зміни щодо догляду за дитиною. Обов'язково потрібно буде подавати заяву для формлення допомоги вперше після народження дитини або після повернення родини до Польщі.

Таке нововведення полегшить роботу працівників ZUS, оскільки буде зменшено кількість справ, які наразі потребуватимуть розгляду.

Нове рішення має набути чинності у наступному розрахунковому періоді.

17.10.2026

Наши вибір

<https://naszwybir.pl/protest-spilne-bлаго-varshava/>

«Усі ми працюємо на спільне благо»: у Варшаві відбулася акція протесту проти дискримінації й ненависті щодо українців

17 жовтня у центрі Варшави відбулася акція протесту «Усі ми працюємо на спільне благо», учасники якої виступили проти дискримінації та ненависті щодо українців. Демонстранти тримали плакати зі словами підтримки та

закликали столичну владу вжити заходів із протидії мові ворожнечі та агресії. Як пройшла акція – у репортажі «Нашого вибору».

Варшава, день 17 жовтня. У центрі міста, біля пам'ятника Миколаю Копернику, зібралися активісти та небайдужі жителі столиці, щоб підтримати українську спільноту та висловити протест проти дискримінації й насильства за національною ознакою. Учасники акції тримали плакати й державні прапори України та Польщі. Організаторами мітингу виступили політична партія Razem спільно з фондом Dom Otwarty.

«Я прийшла, бо не погоджуюся з тим, що українці стають об'єктами ненависті й дискримінації. Я вважаю, що потрібно висловити з ними солідарність», – розповіла в коментарі для «Нашого вибору» учасниця акції Зенобія Жачек.

Зенобія Жачек – громадська активістка, яка бореться проти дискримінації та насильства, а також є членкинею Комітету захисту прав орендарів. Вона регулярно допомагає українцям, зокрема, скласти апеляції до суду після виселення з центрів допомоги через зміни в законах. За її словами, між спільнотами досі зберігається ізоляція, подібна до становища поляків у Британії, що породжує стереотипи й хибні уявлення, а найкращим способом подолати упередження залишається особисте спілкування.

За словами активістки, атмосфера довкола української спільноти в Польщі зараз дуже напружена.

«Постійно чути якісь закиди: то немає житла, бо його забрали українці, то вони приїхали на дорогих авто. Я розумію, що це нісенітниця, але люди вірять у це й повторюють подібні дурниці. Часом руки опускаються від такого абсурду, й навіть бракує слів. Утім, треба діяти на рівні громадських і низових організацій та відстоювати спільні інтереси. Я не бачу різниці між орендаркою-українкою та орендаркою-полькою – вони однаково виборюють право на дах над головою, і ми допомагаємо їм нарівні», – говорить Зенобія Жачек.

Як розповіла Анна Готовська – представниця варшавського округу партії «Разом» і одна з організаторок акції, ідея провести таке зібрання з'явилася після того, як у Варшаві побили українського підлітка Артема, внаслідок чого той отримав важкі травми. Вона зазначила, що такі випадки трапляються дедалі частіше.

«Мета сьогоднішнього заходу – це насамперед висвітлення проблеми та демонстрація конкретних даних щодо нападів на українців, які вдалося отримати від поліції. Крім того, для мене це дуже особисте питання. Серед моїх друзів і знайомих чимало українців, і я просто не можу терпіти того, що вони, наприклад, бояться розмовляти українською на вулиці. Вважаю це абсолютно скандальним. Боротьба за українську мову – це символ спротиву російській агресії, і той факт, що хтось у нашій країні не почувається в безпеці, аби послуговуватися рідною мовою, просто неприпустимий», – підкреслила Анна Готовська.

Окремо організаторка наголосила, що метою зібрання є закликати столичну владу ухвалити резолюцію, яка засвідчила б рішучий спротив зростанню в Польщі антиукраїнських настроїв, дискримінації та насильства. Схожі резолюції вже ухвалили в Сопоті, Вроцлаві, Кошаліні та Познані. Для цього організатори створили петицію, яку міг підписати кожен охочий під час акції протесту.

«Нам йдеться й про те, щоб просто по-людськи показати: це насильство не безособове, воно щодня стосується цілком конкретних людей, які й так щодня живуть із усвідомленням війни у своїй країні. Тож створімо для них бодай тут безпечний простір», – підкреслила Анна Готовська.

Під час акції зі сцени лунали слова підтримки в бік українців. Крім того, спікери нагадали про дискримінацію, з якою щоденно стикаються іноземці: гірші умови роботи, довге очікування на легалізацію, страх говорити рідною мовою в публічному просторі та фізична агресія. Окремо активісти висловлювали претензії в бік певних політиків, які поширюють антиукраїнську риторику. Крім того, зі сцени закликали реагувати на прояви ненависті.

Водночас спікери наголошували на значному внеску українців у польське суспільство та економіку. Зокрема, голова фонду «Український дім» Мирослава Керик у своєму виступі знову звернула увагу на ці факти та закликала відкинути поширені стереотипи:

«Теза про те, що українці забирають робочі місця чи виснажують систему соціального захисту – це абсолютне спотворення реальності. Українці працюють, сплачують внески до ZUS та NFZ, заповнюють дефіцит кадрів і створюють нові робочі місця. За даними нового дослідження Deloitte, біженці з України забезпечують 2,4% ВВП Польщі. Наш спільний інтерес – бути разом, не піддаватися мові ненависті й протистояти російській загрозі, адже лише у єдності наша сила», – сказала Мирослава Керик.

Також зі сцени українські активісти подякували полякам за підтримку України.

12.10.2026

Kyiv Post

<https://www.kyivpost.com/uk/post/86807>

Німеччина продовжила захист українців до 2028 року: які нові вимоги для чоловіків призовного віку?

Німеччина продовжила тимчасовий захист для українців до 4 березня 2028 року, однак для частини чоловіків призовного віку запровадила додаткові вимоги. Про це йдеться в постанові, оприлюдненій у Федеральному віснику Німеччини.

Зміни до постанови, яка регулює перебування громадян України в Німеччині на умовах тимчасового захисту, внесло Міністерство внутрішніх справ країни.

Чоловіки призовного віку, яких стосуються нові вимоги, мають підтвердити виконання військового обов'язку та законність перетину українського кордону або надати документи, які засвідчують, що вони не підлягають мобілізації.

Водночас у документі не уточнено, які саме підтвердження прийматимуть у кожному випадку та як перевірятимуть їхню відповідність вимогам. Тому перед поданням документів варто з'ясувати актуальні правила у відповідних німецьких органах.

16.10.2026

Kyiv Post

<https://www.kyivpost.com/uk/post/87291>

Мільйони українців можуть знову стати біженцями цієї зими – ООН

Мільйони українців, які виїхали через повномасштабне вторгнення Росії, а пізніше повернулися додому, ризикують знову стати вимушеними переселенцями цієї зими, попередила Організація Об'єднаних Націй у п'ятницю.

У Міжнародній організації з міграції зазначили, що систематичні російські удари по цивільній енергетичній інфраструктурі майже не залишають родинам вибору.

«В Україну швидко наближається зима, і для багатьох українців наступні місяці можуть стати найважчими від початку повномасштабної війни», – заявив регіональний директор МОМ у країнах Європи та Центральної Азії Артур Еркен.

«Мільйони українців, які виїжджали та згодом повернулися, зараз опинилися під загрозою повторного переселення, оскільки умови погіршуються щодня, а люди постають перед відчайдушним вибором у боротьбі за виживання».

Росія розпочала повномасштабне вторгнення в Україну в лютому 2022 року, спричинивши найбільшу кризу біженців у Європі з часів Другої світової війни.

Крихке існування

За оцінками агентства, майже 3,6 мільйона людей залишаються внутрішньо переміщеними особами в межах України. Близько 3,8 мільйона повернулися до своїх домів, які нерідко є пошкодженими.

Зазначається, що приблизно 1,45 мільйона осіб із тих, хто повернувся, мешкають у прифронтових районах, зокрема 565 тисяч – лише на Харківщині.

Еркен зауважив, що удари російських безпілотників «зазвичай спрямовані на цивільну інфраструктуру», а регулярні атаки пошкодили українські системи електро-, тепло- та водопостачання.

Він додав, що стабільний доступ до води викликає серйозне занепокоєння, адже робота водогонів залежить від електропостачання.

МОМ розгорнула по всій країні 31 сонячну електростанцію для забезпечення функціонування систем водопостачання, оскільки такі об'єкти «важче атакувати і важче знищити повністю».

За словами Еркена, для 2,1 мільйона літніх людей, які мешкають наодинці в багатоквартирних будинках, тривала відсутність тепла чи світла «може швидко перетворитися на гуманітарну катастрофу».

«Альтернативні джерела, зокрема газові пальники та тверде паливо, будуть критично важливими цієї зими», – повідомив він на пресбрифінгу в Женеві, виступаючи з Відня.

Еркен також зазначив, що найбільше українських біженців прийняли Польща, Німеччина та Чехія.

«Я впевнений, що ці країни готуються до того, що українці можуть знову спробувати виїхати з країни в разі загострення ситуації», – сказав він.

У МОМ повідомили, що план реагування на кризу в Україні на 2026 рік наразі профінансовано менш як на сім відсотків.

«Міжнародна спільнота має діяти негайно», – підкреслив Еркен.

14.10.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/uryad-vidkryvaye-obiymy-ukrayincyam-ta-inshym-inozemcyam-vsuperech-spd-8899906>

Уряд відкриває обійми українцям та іншим іноземцям. Вsuperech SPD

Уряд Андрея Бабіша (ANO) почув заклики підприємців і пропонує українцям і взагалі іноземцям низку можливостей жити і працювати в Чехії. При цьому частиною урядової коаліції є партія SPD, яка давно й послідовно виступає проти іноземців, нагадує інтернет-видання Novinky.cz.

Як попередній чеський уряд прем'єра Петра Фіали (ODS), і нинішній уряд Бабіша дав цього року можливість українським біженцям отримати дозвіл на довгострокове перебування – за Бабіша його врешті отримало більше людей, ніж за Фіали. Водночас уряд намагається прискорити прихід і інших закордонних працівників – особливий попит є на філіппінців.

А голова SPD Томіо Окамура, який також очолює Палату депутатів, продовжує регулярно заявляти: «ми домагаємося закінчення тимчасового захисту» для українських біженців. Мабуть, на цей час востаннє він виступив із такою заявою в соцмережах лише трохи більш як тиждень тому. Чудово при цьому знаючи, що для такого кроку SPD потребувала б одностайної згоди всього Європейського союзу.

«Це риторика», – констатує Мартін Розумек, директор Організації на допомогу біженцям. Навіть нинішній зовсім не проукраїнський уряд, що складається з партій ANO, „Motoristé sobě“ і якраз SPD, і близько не має намірів робити щось схоже, звертає він увагу.

«Тиск бізнесу й економіки невблаганний, новоприбулих ми потребуємо і через демографію, щоб наші медичні і соціальні служби витримали», – додав Розумек, – адже саме в цих галузях Чехії вкрай бракує власної охочої працювати в них робочої сили.

Порівняно з риторикою ненависті від SPD кроки уряду йдуть назустріч іноземцям. Цього року нинішній уряд продовжив надавати українським біженцям спеціальні дозволи на довгострокове перебування, які запровадив уряд попередній.

Умови для його отримання були залишені такими ж суворими, як і минулого року. А проте цього року ці умови змогли виконати 21,9 тисячі осіб, повідомила речниця Міністерства внутрішніх справ Адела Діттманнова. Минулого року його змогли отримати близько 16 тисяч біженців.

Уряд також веде з підприємцями переговори про підвищення квот на іноземних працівників і хоче спростити їх набір. «Ми почали готувати швидшу систему для того, щоб люди приїжджали до нас», – заявляв міністр промисловості і торгівлі, віцепрем'єр Карел Гавлічек (ANO). Розгляд прохання мав би тривати близько 45 днів.

У межах рішення всього Європейського союзу уряд обмежив надання тимчасового захисту українцям із військовим обов'язком. Але водночас уряд також схвалив минулого тижня зміну, яка має на меті дещо полегшити прихід українців на чеський ринок праці: українці з тимчасовим захистом у Чехії зможуть подавати прохання про короткострокові візи з метою працевлаштування чи дозволи на довгострокове перебування з метою працевлаштування, так звані «карти працевлаштованого», через консульські відділи Чехії в Києві і Львові. Дотепер вони цього права не мали.

Та підприємці прагнуть іще більшого послаблення умов. «Чехія відчайдушно потребує кожного, хто охочий працювати. Безліч людей ми відрадили тим, що маємо дуже складні процеси надання дозволів, і тому низка людей урешті пішла працювати, наприклад, до Німеччини. Битва за робочу силу з третіх країн посилюється в усій Європі, і нинішніх кроків уряду не буде вистачати», – сказав виданню Novinky.cz президент Союзу торгівлі і туристичної галузі Томаш Проуза.

І принаймні в партії ANO ці заклики бізнесу чують. «Наше будівництво, охорона здоров'я і сектор послуг уже без них не обійшлися б», – говорив, наприклад, про українських біженців у передвиборчому відеоролику лідер пражського виборчого списку ANO до недавніх виборів Ян Гушбауер, коли говорив про позитиви і негативи міграції.

15.10.2026

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/faktychno-vidbuvayetsya-stezhennya-oleksandra-fadyeyeva-pro-rik-na-posadi-8900121>

«Фактично відбувається стеження»: Олександра Фадєєва про рік на посаді радниці українського омбудсмена

22 жовтня 2025 року в Чехії призначили людину, яка взяла на себе відповідальність абсолютно безоплатно захищати права українців. Посаду радниці уповноваженого Верховної Ради України з прав людини обійняла Олександра Фадєєва – менторка, коуч, проєктна менеджерка і директорка чеської філії журналу «Business Woman».

Раніше українці мали можливість лише напряму звертатися до Офісу українського омбудсмена Дмитра Лубінця. Зараз шлях до вирішення проблем скоротився, адже радниця перебуває в Чехії, проводить регулярні зустрічі та постійно перебуває на зв'язку в соціальних мережах. За рік Олександра сформувала команду, яка допомагає з різних питань, а з наступного року планує проводити виїзні зустрічі з українцями у віддалених чеських містечках.

– Яким був цей рік?

– Він був дуже цікавим. Дуже багато знайомств. Дуже багато людей долучилися до роботи разом із нами в команді. Дуже багато неприємних речей, насправді, теж траплялося – не без того. Але найбільше, що вдалося, – це все-таки підтримувати людей, і це головне.

– З чим були пов'язані ці неприємні моменти, які траплялися?

– Люди очікують на якусь чарівну паличку: що прийде омбудсман – і все вирішиться. Так не працює. Через це у людей виникає дуже багато розчарувань. І вже на самі розчарування люди реагують по-різному: у декого це може бути агресія, у декого – звинувачення.

– Що входить в обов'язки радниці українського омбудсмена? З якими питаннями до вас можна звернутися?

– За цей рік ми чітко кристалізували, чим саме маємо займатися. Це дорадча служба. Я можу порадити, куди звернутися, перенаправити звернення, попрацювати з людьми, розказати, які, наприклад, докази їм треба збирати, що робити й куди рухатися. Але я не приймаю звернення фактично. Я не працюю зі зверненнями громадян. Я не займаюся, наприклад, судовим супроводом. Бо функція радника не передбачає вирішення цих питань – відповідно, я не маю таких повноважень. Але я можу піти з людиною кудись, підтримати її та все пояснити. І це насправді багато що вирішує.

– Як фізично зараз виглядає те, про що ви кажете? Треба розуміти, що ця робота не оплачується, вона виконується вами у ваш вільний час. Як надходять ці запити, як правильно їх надсилати? Як часто і де проходять зустрічі з громадянами?

– Кожного першого понеділка місяця ми зустрічаємося в «Hub Nuse» з 10:00 до 12:00. Туди може прийти будь-хто без попереднього запису, просто за бажанням. Потім є моя електронна пошта та електронна скринька hotline@ombudsman.gov.ua, на яку можна надіслати звернення. Але до цього звернення обов'язково має бути додана згода на обробку персональних даних. Можна просто написати мені в особисті повідомлення – я відгукуюся й надаю форму, яку треба заповнити, щоб пришвидшити процес. Я більше займаюся тим, що допомагаю підготувати матеріали, з якими потім можна звернутися безпосередньо до київського Офісу омбудсмена.

– **Які найпоширеніші запити, з якими до вас звертаються українці?**

– У 80% випадків – це булінг у школі, недобросовісні роботодавці, а також цькування та переслідування людей. Це те, з чим я зіткнулася.

– **А що стало приводом для переслідування? Національність?**

– Нічого. З моєї точки зору, якщо спостерігати збоку, я не розумію логіки в цій історії.

– **А в цифрах скільки таких випадків?**

– Буквально 3–4. Їх мало, але вони кричущі. Людина не розуміє, що відбувається, адже без жодних санкцій фактично відбувається стеження. Уявіть: ви їдете, наприклад, у трамваї, а вас починає якась незнайома людина знімати на телефон. І потім ви це відео знаходите у якихось ваших знайомих, спільних із колегами чатах. Ми звертаємося, звісно, до поліції, але це дуже-дуже довга і, скажімо так, важка справа. Тобто я навіть не знаю, чи, крім поліції хтось зможе на цю ситуацію ще вплинути.

– **Чи звертаються українці з приводу дискримінації чи ознак ксенофобії щодо них?**

– Небагато звернень, і, як на мене, це поодинокі випадки. Хтось комусь у якийсь момент не сподобався. Щоб це було системно й загрозово – для мене це зараз так не виглядає.

– **Чи звертаються до вас українки, в яких чоловіки залишилися в Україні?**

– Дуже багато було звернень щодо зниклих безвісти, і люди намагаються стукати в усі двері.

– **Дуже багато – це скільки?**

– Понад 10 випадків. Якщо брати за рік, це досить велика кількість. Щодо багатьох випадків... у нас навіть є в нашій робочій групі людина, яка займається рекрутингом через ТЦК в Україні. Тож ми з нею консультуємося, як цей процес зараз там відбувається. Звісно, це лише одна складова. Але це дуже допомагає, коли, наприклад, хтось із українців хоче повернутися й прагне потрапити в якусь конкретну бригаду. Тоді ми через цю людину можемо проконсультуватися й переконатися, що цю людину дійсно зустрінуть на кордоні, вона поїде вже в супроводі представників ТЦК і не буде цих незрозумілих ситуацій, коли людина кудись потрапляє, залишається там без телефона тощо. Причому українців призовного віку – чоловіків – фактично можуть мобілізувати на кордоні, і ми з такими випадками вже стикалися.

– А багато чоловіків виявили бажання повернутися?

– Так, багато. Тому що коли вони тут розуміють, що не мають гідної роботи, а в Україні є належна оплата, або ж мають тут якісь проблеми з чеським законодавством чи усвідомлення, що не мають тут перспектив, то вони шукають шляхи. Українці чудово розуміють: якщо в іншій країні вони не отримають ані прихистку, ані робочої візи, то, відповідно, їхній шлях – повертатися в Україну. А якщо вже повертатися, то з розумінням, куди саме ти повертаєшся і навіщо. Тому такі варіанти теж можливі.

– Як ви взагалі ставитеся до того, що зараз українським чоловікам складно отримати, точніше, неможливо отримати візу тимчасового захисту без легального підтвердження їхнього законного перебування і звільнення від військового обов'язку? І чи будете ви захищати їхні права у разі примусової депортації?

– Тут є два боки медалі. З одного боку, якщо ми є громадянами певної країни, то зобов'язані її захищати. Це досить очевидні речі. Просто захищати її можна по-різному. Можна з автоматом у руках, а можна захищати права, або просто підносити патрони чи, не знаю, готувати їжу. Це теж захист, бо їсти щось треба. Я навіть не зовсім, чесно кажучи, розумію тих людей, які скаржаться на те, що вони раптом стали військовозобов'язаними. Вибачте, в країні війна. Тому – чи буду я їх захищати? Так, бо для депортації немає зараз законних підстав. Якщо вони виїхали з України законно і мають тут тимчасовий захист, я не бачу причин їх депортувати, адже вони перебувають тут на законних підставах.

Але є кілька цікавих, скажімо так, історій, коли людина фактично не має штампів про перетин кордону, бо виїжджала, наприклад, з моєї рідної Херсонської області. Виїжджали через Крим без штампів (Крим на той момент уже був давно окупований, до того ж тривали воєнні дії). Хтось добирався через Грузію, хтось – узагалі без документів. Хтось навіть через Москву, я знаю, а потім через Стамбул.

Я просто знаю ці шляхи, як виїжджало багато-багато людей. От зараз у мене питання: ми однозначно – і Чехія, і Україна – маємо домовитися, яка конкретно доля чекає на цих людей.

– А яка доля має бути для тих людей, які незаконно перетнули кордон?

– Це, скоріше, питання моралі для них. Якщо вони перетнули незаконно... Знаєте, для мене, в принципі, захист держави по факту мав би бути нагородою для людини, для воїна, для сильного чоловіка. І якщо людина свідомо втікає, якщо людина свідомо переховується від усього цього, то в мене питання: чи це все ще чоловіки після цього? І друге питання: окей, якщо вони не чоловіки, то, можливо, їм варто, я не знаю, якось стать змінити?

– Як виглядає ваша комунікація з представниками чеських структур? Наскільки вони вам допомагають у роботі? Чи співпрацюєте ви з чеським омбудсманом?

– Так, у нас тут і горизонтальна, і вертикальна інтеграція. Є прямі контакти, коли можна зателефонувати або написати в месенджер. Є електронні пошти, і все, що потрібно. Вони дуже відкриті й завжди йдуть назустріч.

– А яким чином відбувається ця комунікація з українським омбудсманом Дмитром Лубінцем?

– Раз на місяць у нас є нарада всіх радників і представників. Плюс проводяться тематичні вебінари, зокрема й у розрізі країн, тому що є певні особливості перебування в кожній із них. Наприклад, для Італії це будуть одні законодавчі нюанси (скажімо, щодо виховання дітей та взаємодії з офісом), для Чехії це виглядатиме трохи інакше. Плюс є чимало чатів у месенджерах, є електронні пошти – ми комунікуємо практично якщо не 24/7, то в середньому раз на тиждень точно.

– Ви згадали про законодавчі особливості тієї чи іншої країни. А наскільки сильно відрізняються проблеми українців у різних державах?

– Булінг у школах – це класична проблема всюди, але самі механізми її вирішення та система реагування відрізняються залежно від країни. Щодо роботодавців, то в Чехії менше проблем, ніж, наприклад, в Італії. Є ще окремий аспект, з яким я досі не стикалася, тому що тут дуже добре працює українське консульство, – це порушення прав людини в місцях тримання під вартою та позбавлення волі. Я з цим особисто не зіткнулася за цей час, і, відповідно, звернення до мене не надходили. Проте, наприклад, італійське представництво омбудсмана намагається зараз вирішувати ці питання там.

– Зараз ви чекаєте на когось із фахівців у своїй команді?

– Усі, хто перебуває далеко від Праги, в регіонах... Будь-яка людина може долучитися, тому що роботи з поширення інформації вистачає. Зараз наша основна мета – це інформаційний супровід, щоб люди знали свої права й розуміли, що робити в різних ситуаціях. Варто про це і говорити, і зустрічатися з громадянами, щоб вони знали, що не залишаються сам на сам зі своїми проблемами і що вони так чи інакше захищені.

– А до вас звертаються з таких віддалених містечок?

– Пишуть на електронну пошту, єдине, що поки ми туди не виїжджали. Я знаю, що консульство проводило виїзні засідання з консульських питань. А от щодо питань прав людини – такого ще просто не робилося. І знову ж таки, давайте чесно: ніколи не було такої кількості українців за кордоном. Ніколи не поставало питання їхнього захисту в такому розрізі, тому що, в принципі, ніхто цим раніше не займався. Зараз виникають певні непорозуміння через уявну конкуренцію між Офісом омбудсмана та консульствами. Ми не забираємо в консульств роботу, ми, навпаки, намагаємося їх підсилити й підтримати людей. Бо коли є один консул на 300 тисяч українців, вони просто фізично не можуть охопити всі ці звернення. Тому чим більше ми матимемо добровольців для реалізації хоча б першого етапу роботи, тим краще.

16.10.2026

24 Канал

https://24tv.ua/lifehacks24/avtotovari-dlya-zimi-shho-varto-kuplyati-vodiyam-odrazu-pislya_n3159897

Слідом за ЄС: ще одна країна в Європі не надаватиме захист частині українців

Ще одна країна Європи, Чорногорія, ухвалила рішення про обмеження тимчасового захисту для українських біженців. Тепер надаватимуть його за значно суворішими правилами.

Нові правила в Чорногорії передбачають, що захист у країні не надаватимуть одній категорії українських біженців – а саме військовозобов'язаним, що не зможуть довести виконання військового обов'язку чи звільнення від нього, пише RTSG.

Як зміниться захист для українців у Чорногорії?

У Чорногорії військовозобов'язані українці, що до прибуття в Чорногорію проживали в Україні, будуть змушені відтепер також надати документи, що підтверджують виконання військового обов'язку. Але в країні вже попередили, що ці обмеження не стосуються тих громадян, що вже користуються тимчасовим захистом.

В уряді зазначили, що рішення повністю узгоджується з відповідним рішенням Ради ЄС 2026/1912 від 30 липня.

Тим часом в Європі продовжують адаптувати правила перебування українських біженців, переглядаючи міграційну політику. Зараз європейські країни узгоджують своє внутрішнє законодавство із рішеннями, що були раніше ухвалені на рівні Європейського Союзу для єдиного підходу для обліку громадян.

Нагадаємо, що раніше Чорногорія ухвалила рішення змінити свою візову політику щодо росіян та привести її у відповідність з вимогами ЄС. Відтак, безвіз для громадян Росії та Білорусі скасують. Втім, у країні побоюються, що запровадження віз може вдарити по економіці Чорногорії – адже Росія досі залишається одним з найбільших туристичних ринків країни. Тільки у 2025 році росіяни забезпечили понад 16% від усіх іноземних туристів.

Робиться це для того, аби країна могла підготуватися до вступу в ЄС – а наразі Чорногорія має план досягнути членства вже 2028 року.

17.10.2026

24 Канал

https://24tv.ua/zakordon24/yak-polyaki-stavlyatsya-do-ukrayintsiv-2026-nove-doslidzhennya_n3162504

Все не так, як здається: нове дослідження показало ставлення поляків до українців

Нещодавні опитування показали, що насправді майже половина польського населення ставиться до українців нейтрально, і лише 24% – позитивно. Тим часом третина громадян Польщі негативно ставляться до українців.

Такі результати показало дослідження, проведене під керівництвом Варшавського університету Домініки Мезон. Дослідники попередили, що зростання негативних настроїв не таке серйозне, як може видаватися з повідомлень у медіа, пише «Польське радіо».

Як поляки ставляться до українців у 2026?

Дослідниця зауважила, що порівняно з попереднім роком все ж помітно, що кількість негативно налаштованих до українців поляків дещо зросла. Але цей ріст не такий значний, як може видаватися.

«Тому я й кажу, що тут потрібно бути обережними й не перебільшувати. Адже така інформаційна комунікація призводить до того, що понад половина поляків вірять, нібито поляки негативно ставляться до українців. Тобто погляньмо, яка існує розбіжність. Половина поляків вважає, що інші поляки погано ставляться до українців, тоді як тих, хто сам визнає своє негативне ставлення, насправді менше», – розповіла дослідниця.

Вона зауважила, що тут доводиться мати справу зі своєрідним «стереотипом поляка», що негативно ставиться до українців, і з цим варто бути обережними.

Дослідження проводили онлайн серед 1070 повнолітніх громадян Польщі. Експертка також зауважила, що поляки по різному ставляться до українців, що проживають у Польщі, та тих, що живуть у своїй країні.

18.10.2026

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/minsotspolitiki-nazvalo-datu-koli-vpo-otrimayut-1792295703.html>

Мінсоцполітики назвало дату, коли ВПО отримають допомогу на проживання за жовтень

Допомогу на проживання для внутрішньо переміщених осіб за жовтень профінансують 21 жовтня. Кошти надійдуть на банківські картки протягом кількох днів після цієї дати. “

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на Міністерство соціальної політики України.

«Інформуємо, що цього місяця фінансування виплат ВПО відбудеться 21 жовтня, а зарахування коштів на ваші картки буде протягом декількох днів від цієї дати», – повідомили в міністерстві.

Отже, якщо гроші не надійшли саме 21 жовтня, хвилюватися не варто: зарахування може тривати кілька днів.

Частина переселенців ризикує втратити допомогу на проживання через помилки в державних реєстрах. Бази не завжди фіксують, що людина повернулася в Україну після поїздки за кордон, і через це виплати можуть припинити.

12.10.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4173581-u-harkovi-cini-na-orendu-zitla-zrosli-u-pivtoradva-razi-rieltor.html>

У Харкові ціни на оренду житла зросли у півтора-два рази – ріелтор

У Харкові, попри близькість до лінії бойового зіткнення та постійні обстріли, продовжує зростати вартість оренди житла.

Про це в коментарі Укрінформу розповіла ріелторка Юлія Парщик.

«Ціни виросли, десь навіть у півтора-два рази. Вже ніхто не здає “за комуналку”, як це було в 2022-2023 роках. Хіба що це якісь точкові випадки – для своїх родичів, знайомих», – говорить Парщик.

За її словами, на ціни впливає попит, який лише збільшується.

«Дуже багато вимушених переселенців. Не тільки з Харківської області, багато людей приїхали зі Слов'янська, Торецька, Покровська та інших населених пунктів. Крім того, люди, які отримали за “єВідновленням” сертифікати за зруйноване житло, але зараз кошти на його придбання не надходять, також продовжують орендувати. Тож попит справді дуже великий на оренду, а нових квартир з'являється дуже мало», – пояснює ріелторка.

За її інформацією, вартість оренди однокімнатної квартири (без комунальних послуг) складає 6-8 тис. грн, але може сягати і 10000. У новобудовах оренда дорожча – 12-13 тис.

«Бувають різні ситуації. Є люди, здають щось таке скромне і за 3-4 тисячі, а бувають ціни і по 20 тисяч – за квартиру в новобудові, в бізнес-класі», – зауважує Парщик.

Водночас в орендарів є великі нарікання на стан квартир, умови в яких власники не поліпшують на тлі підвищення ціни, підтверджує фахівець із нерухомості.

«Дійсно, люди скаржаться, що ціни високі, а ремонтів немає. Але такий дефіцит, що доводиться орендувати те, що є на ринку, бо треба десь жити.

Дехто з переселенців, які отримали сертифікати, але чекають на фінансування, живуть у гуртожитках, місця в яких надають безкоштовно», – каже Парщик.

Директорка департаменту по роботі з ВПО Харківської міської ради Вікторія Івченко на пресконференції в пресцентрі «Накипіло» зауважила, що зростає кількість запитів від переселенців, які більше не в змозі винаймати житло, на поселення в гуртожиток.

«Телефонують, приходять на прийом, і кажуть, що неспроможні більше орендувати житло, бо раніше в них була оренда 5 500 плюс комунальні послуги, а нині – 8 000 плюс комунальні послуги», – наголосила Івченко.

За її словами, переселенці можуть жити в МТП стільки, скільки їм необхідно, та ще протягом пів року після завершення війни. Зараз 70% мешканців гуртожитків – люди старшого віку та люди з інвалідністю, зокрема понад тисяча маломобільних людей.

«Ми чудово розуміємо, що ні про яке орендоване житло не може йти мови, поки оренда житла не буде прозорою», – зауважила Івченко.

За інформацією міської ради, в Харкові на обліку перебувають уже 226 тисяч вимушених переселенців.

Як повідомлялося, за даними Міністерства у справах громад, територій та ВПО, у тилових областях не вистачає місць для розміщення евакуйованих людей, зокрема дуже бракує місць для маломобільних переселенців.

12.10.2026

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4175056-bezgin-u-radi-v-budzeti-nedostatno-kostiv-dla-zabezpecenna-zitlom-pereselenciv.html>

Безгін у Раді: В бюджеті недостатньо коштів для забезпечення житлом переселенців

У 2026 році ваучери на житло отримали трохи більше 3 200 сімей переселенців з тимчасово окупованих територій; через брак фінансів розширення категорій ВПО для забезпечення житлом не видається можливим.

Про це заявив міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб Віталій Безгін під час години запитань до уряду у Верховній Раді, передає Укрінформ.

«Розглядаючи проєкт бюджету на 2027 рік щодо житла для внутрішньо переміщених осіб, уряд розраховує на кошти міжнародних партнерів. Наразі урядом ведуться переговори про додатковий внесок у розмірі 70 млн євро. Хоча цього недостатньо для повного покриття всіх потреб», – сказав міністр.

За його словами, цього року за рахунок коштів державного бюджету ваучери за програмою «Житло для ВПО з ТОТ» отримали трохи більше 3 200 сімей. Станом на сьогодні програма охоплює лише дві категорії переселенців – військовослужбовців ЗСУ, чиє майно залишилося на тимчасово окупованих територіях, та на людей з інвалідністю I та II груп внаслідок російської агресії.

«Питання розширення та включення всіх категорій ВПО до цієї черги наразі опрацьовується у форматі внутрішніх консультацій. Проте об'єктивна реальність така, що наявних фінансових ресурсів у державному бюджеті для забезпечення всіх категорій на цей момент недостатньо», – підкреслив Безгін.

Як повідомлялося, у проєкті державного бюджету на 2027 рік закладено 84,9 млрд грн на фінансування житлових програм, на 38,3 млрд грн більше, ніж у бюджеті 2026-го. Зокрема на компенсації ветеранам з інвалідністю I та II груп за програмою «Житло для ВПО з ТОТ» передбачено 6,9 млрд грн (+1,2 млрд грн).

15.10.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/130076-irlandija-zgortae-rozmischennja-ukraintsiv-u-goteljah-ale-opriljudnila-kontrakti-na-9-2-mln>

Ірландія згортає розміщення українців у готелях, але оприлюднила контракти на €9,2 млн

В Ірландії оприлюднили нові відомості про мільйонні контракти на розміщення українських біженців. Угоди укладали без попередніх відкритих тендерів.

Джерело: TED

Протягом 13–15 жовтня 2026 року в європейських реєстрах закупівель з'явилися п'ять повідомлень про пряме присудження контрактів на розміщення українських біженців в Ірландії. Їхня сукупна вартість, за даними закупівельного сервісу BidSonar, становить 9 203 663 євро.

Замовником виступає Міністерство юстиції, внутрішніх справ та міграції Ірландії. Контракти передбачають не лише проживання, а й харчування, прибирання, прання одягу, забезпечення побутовими матеріалами та охорону.

Скільки коштів передбачено на розміщення українців

ТРИБУН підрахував загальну вартість п'яти повідомлень на основі даних BidSonar, який агрегує інформацію з офіційної європейської системи Tenders Electronic Daily (TED).

Усі п'ять повідомлень стосуються послуг із розміщення людей, які прибули до Ірландії через війну в Україні, за третій квартал 2026 року.

Хто отримав контракти на житло для біженців

У кожному з п'яти повідомлень BidSonar зазначає по 15 постачальників послуг. Серед компаній та організацій, які фігурують у закупівельних документах:

- Rockbarton Family Holdings Limited;
- Teahans Guesthouse;
- Millennial Homes Limited;
- Killorglin Westfield Ltd;

- Gowna Hospitality Limited.

Ці підприємства представлені у відповідних картках як основні підрядники.

Чому контракти укладали без відкритих тендерів

У закупівельних повідомленнях зазначено механізм direct award – пряме присудження контрактів без попереднього оголошення відкритої конкурентної процедури.

- Подібний механізм Ірландія застосовувала й раніше для термінового розміщення людей, які рятувалися від війни в Україні.
- У попередніх офіційних документах TED використання неконкурентної процедури обґрунтовували винятковою терміновістю, пов'язаною з необхідністю забезпечити біженців житлом.

Для оцінки правомірності саме цих закупівель необхідно встановити, які юридичні підстави замовник навів у кожному повідомленні та чи відповідали вони обставинам укладення договорів.

Чому Ірландія укладає контракти, якщо планує згортати програму

У травні 2026 року уряд Ірландії оголосив про поступове припинення використання комерційного житла, яке держава орендує для українців. Згідно з рішенням уряду, процес мав розпочатися в серпні 2026 року й завершитися до березня 2027 року.

На момент оголошення змін у комерційному житлі, яке фінансувала держава, проживали приблизно 16 тисяч українців. Уряд пояснював реформу необхідністю поступового переходу людей до самостійного проживання.

Чи зміняться умови проживання українців

Публікація контрактів не означає автоматичного відкриття нових місць для українців, які прибувають до Ірландії.

- З листопада 2025 року країна скоротила максимальний строк державного розміщення новоприбулих осіб із тимчасовим захистом до 30 днів.
- Для українців, які вже проживають у комерційному житлі за державними контрактами, уряд запровадив поетапний механізм переходу до інших форм проживання.

Регіональні

12.10.2026

Район. Вознесенськ

<https://voznensensk.rayon.in.ua/news/1108208-u-kostiantinivci-rozsirili-modulne-mistecko-zitlo-otrimaiut-mediki-pereselenci>

У Костянтинівці розширили модульне містечко: житло отримують медики-переселенці

У Костянтинівці Південноукраїнської громади встановили чотири нові одноповерхові модульні будиночки. Тимчасове житло облаштували спеціально для медичних працівників, які мають статус внутрішньо переміщених осіб.

Про це повідомляє Південноукраїнська міська рада, передає Район. Вознесенськ.

«Нові споруди громаді вкотре передало ТОВ «Діваріо» в особі його представників Павла та Віктора. Раніше на цій локації вже функціонувало модульне містечко, яке складалося з одного двоповерхового та п'яти одноповерхових будинків. Тепер, після монтажу нових об'єктів, житловий фонд для медиків суттєво розширився», – йдеться у повідомленні громади.

Проект реалізували за фінансової підтримки швейцарської Асоціації підтримки українців, переміщених у результаті війни в Україні «Допомога Україні», зокрема завдяки зусиллям Мартіна Хубера.

Допомогу в монтажі конструкцій надали і місцеві партнери. АТ «Юженергобуд» безкоштовно виділило підйомний кран для виконання складних монтажних робіт. Южноукраїнська громада висловила щирю вдячність міжнародним та українським благодійникам за підтримку медиків, які змушені були залишити свої домівки через війну.

15.10.2026

Цукр

<https://cukr.city/news/dodatkobi-hroshi-dly-vpo-sumshchyna/>

Сумщина отримає додаткові 769 тисяч гривень на житло для ВПО

Держава надала Сумській області майже 769 тисяч гривень на житло для переселенців і людей, яких евакуювали. Тепер загалом на це область отримає понад 24 мільйони гривень. За ці гроші громади можуть облаштувати житло, де переселенці тимчасово житимуть, а також допомогти їм оселитися в селах. Про це повідомляє Сумська ОВА.

На що Сумщина спрямує кошти?

Ці гроші держава передає не людям напряду, а громадам. Громади можуть витратити їх на житло для тимчасового проживання переселенців і евакуйованих людей. Також ці гроші можна використати, щоб забезпечити людей житлом у селах.

Подати заявку можуть лише громади, тобто місцева влада. Самі переселенці отримати ці гроші не можуть.

Кабмін також змінив правила подачі заявок. Тепер громада може подати заявку ще раз, якщо раніше гроші їй не дали, або якщо держава виділила додаткові кошти.

На заявку громадам дають 30 днів від того, як рішення Кабміну набуло чинності. Для заявки потрібно:

- Заява на кошти;
- Список того, що громада хоче купити чи зробити;
- Пояснення, навіщо це потрібно, і скільки це коштуватиме;
- Акти огляду житла, якщо вони є.

Коли прийом заявок завершиться, ОВА має 30 днів, щоб розподілити гроші між громадами.

Зазвичай громади мають доплачувати частину вартості з власного бюджету. Але для Сумщини держава може оплатити все повністю. Виняток – території, де тривають бойові дії, і окуповані території. Якщо робота чи закупівля коштує більше, ніж дала держава, різницю може доплатити область або громада.

Чому Цукр про це пише

На Сумщині з березня кількість переселенців зросла до понад 108 тисяч. Ці гроші громади можуть отримати лише тоді, коли самі подадуть заявку. Тож якщо ви переселенець і шукаєте житло, варто спитати у своїй громаді, чи подавала вона заявку і яке житло планує облаштувати.

16.10.2026

Бахмут IN.UA

<https://bahmut.in.ua/dity-vpo-zmozhut-otrymuvaty-vyplaty-za-onlajn-navchannya-komitet-pidtrymav-zminy/>

Дітям ВПО пропонують дозволити отримувати виплати за онлайн-навчання

Бюджетний комітет Верховної Ради підтримав правки до проєкту Держбюджету-2027, які стосуються допомоги дітям внутрішньо переміщених осіб. Зокрема, пропонують скасувати вимогу про обов'язкове очне навчання за місцем нового проживання та поширити виплати на дітей ВПО, які перемістилися з 2014 року.

Про це повідомив Павло Фролов, голова ТСК з питань прав ВПО.

Чи зможуть діти ВПО отримувати виплати за онлайн-навчання

Одна із запропонованих змін стосується вимог до навчання дітей-переселенців для отримання допомоги на проживання.

Зараз пропонують скасувати вимогу щодо обов'язкового навчання дітей ВПО в очному форматі за місцем нового проживання. Це має дозволити отримувати допомогу й дітям, які навчаються дистанційно.

Таким чином, формат навчання, очний чи онлайн, не повинен бути перешкодою для отримання виплат, якщо відповідні зміни ухвалить.

Виплати дітям ВПО 2014 року

Ще одна пропозиція стосується дітей ВПО, які перемістилися з 2014 року. Автори правок пропонують поширити на них допомогу на проживання в розмірі 3 000 гривень або 4 000 гривень залежно від категорії отримувача.

Це питання актуальне для родин, які були змушені залишити свої домівки через війну ще до повномасштабного вторгнення Росії у 2022 році.

Коли можуть змінити правила виплат дітям ВПО

За повідомленням автора правок, Павла Фролова, пропозиції №1040 та №1041 включили до офіційних доручень уряду для опрацювання до другого читання проєкту Державного бюджету на 2027 рік.

Уряд має опрацювати ці пропозиції та визначити можливості для їхнього фінансування під час підготовки остаточного бюджету.

Водночас підтримка правок комітетом ще не означає, що нові правила вже набули чинності. Для їхнього запровадження потрібні подальші рішення в межах бюджетного процесу.

Нагадаємо, що наразі діти внутрішньо переміщених осіб, які навчаються онлайн у школах своїх громад, не можуть отримувати допомогу на проживання. Офіс Омбудсмана вважає таку вимогу необґрунтованою та раніше звернувся до Міністерства соціальної політики із пропозицією змінити відповідні правила.

13.10.2026

Східний Варіант

<https://v-variant.com.ua/skilki-koshtiv-u-slovianskii-ghromadi-pieriedbachili-na-pidtrimku-vpo-u-2026-rotsi/>

Скільки коштів у Слов'янській громаді передбачили на підтримку ВПО у 2026 році

Слов'янська міська територіальна громада у 2026 році реалізують комплексну програму соціальної підтримки внутрішньо переміщених осіб.

Про це Східному Варіанту повідомили в Слов'янській міській військовій адміністрації.

Плановий обсяг фінансування програми коштом бюджету громади на 2026 рік становить 846,7 тисяч грн.

Програму затвердили розпорядженням начальника Слов'янської міської військової адміністрації від 5 березня 2026 року № 1028.

Вона є частиною місцевих заходів із соціальної підтримки населення громади.

13.10.2026

Суспільне Київ

<https://suspilne.media/kyiv/1426153-u-gorenci-zbuduvali-pat-derevanih-budinkiv-dla-pereselenciv-hto-otrimav-nove-zitlo/>

П'ять дерев'яних будинків збудували для переселенців у Горенці: хто отримав нове житло

П'ять родин переселенців, які втратили домівки через війну, отримали нове житло в Горенці Гостомельської громади. Для них збудували каркасні дерев'яні будинки. Усі родини працюють у місцевих комунальних закладах.

Про це повідомив начальник Гостомельської селищної військової адміністрації Сергій Смаль.

Для нових мешканців ці будинки – можливість почати облаштовувати життя на новому місці. Дехто виїхав із небезпечних районів, а дехто втратив не лише звичний побут, а й саме житло.

«Ми із Запоріжжя. Більшість війни жили вдома, але зараз FPV літають, половина міста в руїнах. Тож ми вирішили виїхати», – розповіла одна з переселенок.

Інша мешканка приїхала з Олешок разом із 90-річною мамою. Їхній будинок затопило після катастрофи на Каховській ГЕС.

«Той дім, що залишився в Олешках, потонув після катастрофи на Каховській ГЕС. Мій дім змило водою», – розповіла жінка.

За словами Сергія Смалю, усі п'ять родин працюють у комунальних установах Гостомельської громади. Забезпечення їх житлом має допомогти фахівцям залишатися в громаді та продовжувати роботу.

До будівництва долучилися Київська обласна державна адміністрація, благодійний фонд «Солідаріті» та партнери проєкту.

14.10.2026

Суспільне Донбас

<https://suspilne.media/donbas/1427717-u-kropivnickomu-gurtozitol-perebuduut-na-socialne-zitlo-dla-pereselenciv-z-mariupola/>

У Кропивницькому гуртожиток перебудують на соціальне житло для переселенців з Маріуполя

У Кропивницькому гуртожиток університету перебудують на соціальне житло для переселенців з Маріуполя. Він буде розрахований на 250-300 людей, заселення почнеться має відбутись на початку наступного року.

Про це повідомляє Маріупольська міська рада.

«У Кропивницькому гуртожиток університету перетворюють на комфортне соціальне житло для маріупольських переселенців. Ремонт планують завершити до кінця року, але скоріше за все поселення буде на

початку наступного після оснащення, і це дозволить розмістити близько 250–300 людей», – йдеться у повідомленні.

В міськраді додали, що відновлений будівлі на 101 кімнату будуть кімнати для осіб з інвалідністю на 1-му поверсі, перукарня, швейна майстерня та центр «ЯМаріуполь». Також планується спортзал, дитяча кімната, коворкінг і облаштована територія.

В першу чергу житло отримають ветерани, люди з інвалідністю, багатодітні та літні люди. Проживання в гуртожитку буде безоплатне, плата буде тільки за комунальні послуги.

16.10.2026

Суспільне Полтава

<https://suspilne.media/poltava/1429293-u-kremencuci-planuut-vidiliti-zemlu-pid-zitlo-dla-pereselenciv/>

У Кременчуці планують виділити землю під житло для переселенців

У Кременчуці планують відвести сім земельних ділянок у кварталі №284 для будівництва житла для внутрішньо переміщених осіб. Загальна орієнтовна площа землі становить 0,42 гектара.

Про це стало відомо з проєкту рішення, опублікованого на офіційному сайті Кременчуцької міської ради. Його підготували до розгляду на позачерговій сесії.

Згідно з документом, виконавчому комітету міськради планують надати дозвіл на розроблення проєктів землеустрою для семи земельних ділянок. Кожна з них матиме орієнтовну площу 0,06 гектара.

Землю планують передати в постійне користування для реалізації житлового проєкту для переселенців.

Що відомо про забудову

Згідно з генеральним планом Кременчука, територія призначена для садибної забудови. Водночас для реалізації проєкту необхідно внести зміни до детального плану території мікрорайону №284 та розробити відповідну документацію із землеустрою.

У рішенні також передбачили дотримання вимог щодо охорони інженерних мереж і забезпечення доступу до них для обслуговування.

13.10.2026

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/130033-za-13-kvartir-zaplatili-ponad-13-mln-grn-de-zhitimut-pereselentsi-z-ocheretinskoj-gromadi>

За 13 квартир заплатили понад 13 млн грн: де житимуть переселенці з Очеретинської громади

Для переселенців з Очеретинської громади на Донеччині придбали квартири у Дніпрі. Перед заселенням житло ще мають відремонтувати.

У 2025 році було спрямувано 13 510 035 грн на придбання 13 квартир для внутрішньо переміщених осіб, – про це йдеться у відповіді адміністрації від 24 вересня на інформаційний запит ТРИБУН.

Житло придбали в багатоквартирному будинку у Дніпрі на проспекті Богдана Хмельницького, 229. Серед придбаних помешкань – одно- та двокімнатні квартири. Фінансування здійснювали з місцевого бюджету Очеретинської селищної територіальної громади. Головним розпорядником коштів визначена військова адміністрація.

Коли квартири нададуть переселенцям

Придбання житла здійснювали в межах програми забезпечення тимчасовим житлом евакуйованих жителів Очеретинської громади на 2025-2028 роки. За інформацією Департаменту ЖКГ Донецької ОВА, квартири планують надавати переселенцям після проведення ремонтів.

Водночас у наданих редакції документах не зазначено конкретної дати завершення ремонтних робіт та початку заселення. Також адміністрація не повідомила, скільки сімей уже претендують на придбані домівки та за якою процедурою визначатимуть майбутніх мешканців.

14.10.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/130049-majzhe-40-mln-grn-vitratili-na-zhitlo-dlja-vpo-z-dobropillja-kudi-pishli-groshi>

Майже 40 млн грн витратили на житло для ВПО з Добропілля: куди пішли гроші

Добропільська громада Донецької області витратила понад 39 млн грн на житлові потреби переселенців. Найбільшу частину коштів спрямували на придбання будівлі.

Джерело: Добропільська МВА.

Загальний обсяг видатків за 2025 рік та станом на 23 вересня 2026 року становив 39 377 035,22 грн, – про це адміністрація повідомила у відповіді на запит ТРИБУН.

У документі наведено 3 основні напрями фінансування:

- 31 183 000 грн – придбання будівлі для тимчасового проживання ВПО та пов'язані з придбанням витрати у 2025 році;
- 975 833,80 грн – утримання гуртожитку, оплата праці та енергоносіїв у 2025 році;
- 7 218 201,42 грн – утримання, ремонти, реконструкція та інші передбачені програмою заходи у 2026 році станом на 23 вересня.

У відповіді зазначено, що фінансування відповідних заходів здійснювалося коштом місцевого та державного бюджетів.

Для скількох людей готують житло

Основний житловий об'єкт розташований у Дніпрі. За інформацією Департаменту житлово-комунального господарства Донецької ОВА, після ремонту в ньому планують розмістити 98 переселенців. На момент підготовки відповіді обласного департаменту ремонтні роботи тривали.

Водночас у документах є розбіжність щодо адреси об'єкта. Добропільська МВА зазначила провулок Універсальний, 6, а обласний департамент – провулок Університетський, 6. Також у відповіді немає інформації про остаточну дату завершення робіт і заселення людей.

15.10.2026

ТРИБУН

<https://tribun.com.ua/uk/130089-sotni-zaxisnikiv-z-luganschini-dosi-potrebut-zhitla-ova-nazvala-masshtabi-problemi>

Сотні захисників з Луганщини досі потребують житла: ОВА назвала масштаби проблеми

У релокованих громадах Луганщини обліковують сотні ветеранів і родин захисників, які потребують житла.

Джерело: Управління з питань ветеранської політики Луганської ОВА.

За інформацією, наданою виданню ТРИБУН, житлове питання залишається невирішеним для значної кількості ветеранів війни та представників інших категорій, пов'язаних із військовою службою.

У релокованих громад області зазначили, що житла потребують:

- 830 осіб – учасники бойових дій;
- 114 осіб – у категорії родин загиблих або померлих ветеранів війни, захисників України;
- 36 осіб – особи з інвалідністю внаслідок війни;
- 26 осіб – військовослужбовці, звільнені з полону.

Де ветерани можуть отримувати житлову підтримку

В обласній адміністрації пояснили, що ветерани та члени сімей загиблих оборонців, які мають статус ВПО, забезпечуються житлом і отримують грошову компенсацію за місцем перебування на обліку як внутрішньо переміщені особи. Тобто переселенці з Луганщини реалізують відповідні права в громадах, де вони фактично проживають та перебувають на обліку.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

12.10.2026

БФ «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/daidzhest-monitorynhovoi-sluzhby-bf-pravo-na-zakhyst>

Дайджест моніторингової служби БФ «Право на захист»

Евакуація та переміщення

У вересні переміщення населення залишалося нерівномірним: у приймаючих регіонах переважала самоєвакуація, а у прифронтових тривали організовані й обов'язкові евакуації. Найчастіше люди прибували з Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Сумської, Харківської та Херсонської областей. Серед них переважали:

- люди старшого віку;
- маломобільні особи;
- сім'ї з дітьми.

Порівняно із серпнем географія переміщень суттєво не змінилася, проте більш помітними стали організовані евакуації вразливих категорій населення та повторні переїзди через безпекові ризики й труднощі з житлом.

У західних областях – Волинській, Львівській та Тернопільській – прибуття було помірним. Більші потоки зосереджувалися в міських громадах Львівщини.

У Дрогобицькій ТГ кількість ВПО в активному реєстрі сягнула 8 009 осіб, на початку вересня зафіксували 68 нових прибуттів. У Моршинській ТГ зареєстрували 31 новоприбулу особу. Водночас реєстраційні дані не завжди відповідають фактичній кількості жителів: у Любешевській ТГ із 732 зареєстрованих ВПО фактично проживає 202 особи. Поряд із самостійними переїздами відбувається евакуація людей, які потребують додаткової підтримки.

На Тернопільщину продовжують прибувати вразливі домогосподарства із Сумської та Запорізької областей, а до Бориславської ТГ евакуювали 12 людей із Краматорська й Слов'янська, які прикуті до ліжка й потребують сторонньої допомоги. Можливості довгострокового поселення й надалі обмежені, що зумовлено високою вартістю оренди житла поблизу великих міст.

В Івано-Франківській, Чернівецькій та Хмельницькій областях також відбувалися як самостійні прибуття, так і організована евакуація. Водночас труднощі із житлом, а саме висока орендна плата або брак житла для найму, спричиняли подальші переїзди. В Івано-Франківській ТГ за вересень зареєстрували 334 ВПО, а відтік оцінили у 200 осіб: люди переважно переїжджають до інших громад області через труднощі з пошуком житла й високу вартість його оренди. Ще 11 евакуйованих осіб організовано розмістили в Коломиї, Обельниці й Бурштині, проте місткість місць

тимчасового проживання (МТП) залишається критично обмеженою. У Чернівецькій ТГ кількість первинних реєстрацій зменшилася з 166 у серпні до 131 у вересні.

У центральних і північних регіонах – Вінницькій, Черкаській, Кіровоградській, Житомирській та Київській областях, а також у місті Києві – переважає самостійне переміщення, поряд із яким відбувається організована евакуація вразливих категорій людей.

На Вінниччині найбільше новоприбулих зафіксували в Бершадській і Ладизинській ТГ, де організовано розміщували евакуйованих із Донецької та Херсонської областей – по 35 осіб.

На Черкащині найбільші прибуття припали на Золотоніську (51 особа) і Балакліївську (46 осіб) ТГ, а окремі групи евакуйованих розмістили в Мехедівці, Дашуківці й Шубиних Ставах.

У Кіровоградській області до Олександрійської ТГ лише за останній тиждень вересня прибули орієнтовно 60 осіб, до Знам'янської – 59 осіб, а до Побузької евакуаційним потягом доставили 10 осіб.

До Житомира протягом місяця прибули 72 ВПО, ще 24 особи – евакуаційним потягом до Бердичівського району.

У Києві й області поряд із новими прибуттями фіксують повторні переміщення. У Голосіївському районі за місяць зареєстрували 400 осіб, із яких лише приблизно 10% перемістилися вперше з районів активних бойових дій. До Бориспільської ТГ прибули 104 ВПО, до Вишгородської – 70, до Білоцерківської – 54. Висока вартість оренди поблизу столиці й надалі стримує нові прибуття та спонукає до повторних переїздів.

У прифронтових регіонах – Дніпропетровській, Донецькій та Запорізькій областях організована і обов'язкова евакуація поєднується із самостійними виїздами й повторними переїздами, а протягом вересня розширилася географія населених пунктів, охоплених евакуаційними заходами.

На Дніпропетровщині евакуація та відтік населення найбільше зосереджувалися в Синельниківському районі. З 8 вересня у Слов'янській ТГ евакуацію поширили на Зоряне й Маліївське.

На Донеччині 25 вересня ухвалили рішення про обов'язкову евакуацію родин із дітьми із Суханівки. Від початку місяця звідти евакуювали 213 людей, зокрема 8 дітей.

На Запоріжжі найінтенсивніший відтік зафіксували в Кушугумській та Комишуваській ТГ, де тривала обов'язкова евакуація.

Важливою ланкою евакуації залишаються транзитні центри, хоча кількість людей, які пройшли через них, зменшилася порівняно із серпнем. Через Харків у вересні пройшли 3709 осіб проти 4320 у серпні, через Лозову – 5087 проти 5794, через Слов'янськ – 917 проти 1217.

Водночас зберігаються труднощі з:

- розміщенням маломобільних людей, осіб із тваринами або без документів;

- забезпеченням водою;
- подальшим транспортуванням.

Через Павлоград пройшли 3409 осіб, через Волоське – 479, через Запоріжжя – 598. У населених пунктах цих областей переважають люди, які евакуювалися самостійно. Частина прибулих до Волоського продовжувала шлях евакуаційним потягом до Львова. Окремим викликом є безпека самих евакуаційних пунктів.

Соціальні послуги й виплати

У вересні доступ до соціальних послуг обмежували:

- кадровий дефіцит;
- транспортні бар'єри та недостатня доступність банківської інфраструктури;
- припинення виїзних приймань і закриття державних службових установ у прифронтових громадах.

Приймання заяв на зимову допомогу збільшило навантаження на відповідальні служби, проте частина вразливих домогосподарств залишилася поза програмою. Мобільні сервіси й місцеві програми частково компенсували ці обмеження, однак доступність допомоги й надалі різнилася від громади до громади.

У західних областях – Волинській, Львівській та Тернопільській – прибуття евакуйованих людей старшого віку й маломобільних осіб супроводжувалося потребою в сторонньому догляді.

Актуальною залишалася потреба в підтримці людей, які постраждали від домашнього насильства. У Ковельській громаді на Волині мобільні соціально-психологічні бригади надавали їм, зокрема ВПО, кризові консультації та соціальний супровід. Водночас подальшу допомогу обмежує брак спеціалізованих послуг у віддалених селах і місць для тривалого безпечного проживання.

Територіальні відмінності простежуються й у доступі до медичних послуг: у Ковелі ВПО можуть отримувати консультації вузьких спеціалістів без укладання нової декларації із сімейним лікарем, тоді як у сільських громадах Львівщини доступ до медичних послуг обмежений, оскільки бракує лікарів і аптечних пунктів.

В Івано-Франківській, Чернівецькій та Хмельницькій областях місцеві програми забезпечують фінансову підтримку ВПО, проте отримання допомоги й послуг супроводжується адміністративними й ресурсними обмеженнями.

На Буковині в Чагорській громаді вісім сімей ВПО отримали грошову допомогу, а у Ванчикувецькій громаді схвалили орієнтовно 10 звернень щодо її надання. Водночас у Неполоковецькій громаді юристам передали справу щодо вимоги Пенсійного фонду України (ПФУ) повернути 120 000 грн автоматично виплаченої допомоги.

Доступ до соціальних послуг на Буковині обмежують:

- кадровий дефіцит у Тарашанській громаді;

- нестачею вільних місць у МТП у Романківцях.

У Витвицькій громаді на Івано-Франківщині ПФУ відхилив заяву ВПО на отримання статусу жителя гірського населеного пункту й відповідних пільг.

На Хмельниччині окремою проблемою є забезпечення опалювальними засобами: програми Солобковецької та Волочиської громад не передбачають зимової допомоги.

У центральних і північних регіонах – Вінницькій, Черкаській, Житомирській, Київській та Кіровоградській областях – розвиток місцевих програм підтримки поєднується з обмеженнями доступу до окремих послуг.

На Вінниччині Турбівська громада затвердила програми соціальної підтримки на 2027–2029 роки, які охоплюють ВПО, а Жмеринська громада запровадила послугу раннього втручання для дітей із труднощами розвитку.

В Олександрії на Кіровоградщині центр «SVOПоруч Костянтинівка» надає консультації щодо документів і виплат. Долинська громада за програмою «Хліб-Турботи» передбачила щотижневу видачу хліба жителям сільської місцевості віком від 60 років й особам з інвалідністю I–II груп, включно з ВПО.

На Черкащині Іркліївська громада прийняла релокований Центр безпеки громадян Шахівської сільради Донецької області. Водночас надання підтримки не всюди відповідає наявним потребам: у Вороновицькій громаді на Вінниччині зросла кількість звернень щодо паливних субсидій, хоча місцева програма не передбачає пільгового придбання палива, а у Звягельському районі Житомирщини щомісячне приймання громадян ПФУ не охоплює усіх заявників.

На Київщині не повідомлялося про системні перебої у виплатах, однак у Чабанах приймання громадян постійно переривається через повітряні тривоги й технічні збої. В Ірпені на Київщині стало відомо про обмеження щодо поховання ВПО, які проживають у громаді менше ніж два роки.

У прифронтових регіонах – Дніпропетровській, Донецькій та Запорізькій областях – безпекові ризики й скорочення персоналу впливають на роботу установ і на безперервність надання допомоги. На Донеччині у Слов'янську призупинили виїзне надання адміністративних послуг і надання послуги «догляд вдома» в окремих районах, а в Новодонецькій громаді центр надання адміністративних послуг і орган соціального захисту запровадили дистанційний формат роботи.

У Краматорську через виїзд соціальних працівників до більш безпечних регіонів скоротилася кількість персоналу територіального центру. Отримувачів послуг попередили про можливе припинення регулярних відвідувань. Кадровий дефіцит впливає на послугу «догляду вдома» і на Дніпропетровщині: у Вільному Губиниської громади обидві посади соціальних робітників вакантні, тому послугу не надають.

В області також прийняли заяви на зимову допомогу для домогосподарств, проте Богданівська й Піщанська громади виявилися не

охопленими цією програмою, а частина вразливих категорій населення Апостолівської громади не відповідає її критеріям. У Могилівській громаді щонайменше три сім'ї повідомили про затримку або брак щомісячних виплат для одиноких матерів, тоді як виплати на дітей продовжують надходити. ПФУ пояснив це програмним збоєм.

На Запоріжжі у Вільнянській і Павлівській громадах, попри незафіксовані системні затримки виплат, доступ до послуг обмежують транспортні бар'єри: у Широківській громаді очікування соціального таксі може тривати кілька тижнів, а в Михайло-Лукашівській громаді безоплатні спеціалізовані перевезення взагалі припинилися.

Житлові й майнові питання

У вересні доступ до житла для ВПО обмежувався через:

- нестачу придатних об'єктів;
- високі ціни;
- неоформлені права власності.

Як і в серпні, придбання сільських будинків за постановою КМУ № 751 просувалося нерівномірно: створення комісій не завжди завершувалося придбанням житла. Паралельно громади ремонтували й розширювали житловий фонд, однак місцеве населення найбільше тривожили:

- проблеми з опаленням;
- непомірні витрати на комунальні послуги;
- брак особистого простору.

У західних областях – Волинській, Львівській та Тернопільській – доступ ВПО до житла залишається обмеженим. Зокрема, на Волині й Львівщині зберігається зафіксована в серпні нестача муніципального житлового фонду. Водночас громади вживають заходів для його розширення.

У Стрию на Львівщині за адвокаційної підтримки БФ «Право на захист» міська рада затвердила Положення про фонд тимчасового житла відповідно до постанови КМУ № 495 і сформувала чергу, проте новий об'єкт на 16 осіб не покриває поточного попиту.

На Волині Вишнівська громада завершила придбання будинку в Глинянці для передання до комунальної власності, а Ратнівська громада реконструювала колишню школу у Височному для розміщення 60 ВПО. Вартість проєкту становить 4,8 млн грн. Придбання сільського житла за постановою КМУ № 751 стримують:

- високі ціни;
- потреба в капітальному ремонті;
- неоформлені права власності.

В Івано-Франківській, Чернівецькій та Хмельницькій областях придбання житла для ВПО ускладнюють:

- високі ціни;
- незадовільний стан будинків;
- неоформлені права власності.

Попри ці бар'єри, на Івано-Франківщині за постановою КМУ № 751 створили 52 комісії, які розглянули 36 об'єктів, а у Волочиській громаді на Хмельниччині відібрали 14 придатних будинків; дві сім'ї вже обрали житло. Водночас введення будинку на 200 ВПО у Вікнянській громаді Чернівецької області затрималося через технічні недоліки.

Незважаючи на розширення житлового фонду, проблема завищених цін на оренду житла залишалася актуальною, особливо перед початком опалювального сезону. У Тлумачі на Івано-Франківщині жителі повідомили про непосильні зимові комунальні витрати, а в Кам'янці-Подільському на Хмельниччині підвищення плати відклали до отримання роз'яснень ПФУ щодо компенсації за постановою КМУ № 616. У Чернівцях стало відомо про труднощі з реалізацією пріоритетного права осіб з інвалідністю I групи на резервування коштів за житловими сертифікатами. До опрацювання цих випадків залучили юристів БФ «Право на захист».

У центральних і північних регіонах – Вінницькій, Черкаській, Житомирській, Київській та Кіровоградській областях – триває розширення житлового фонду для ВПО, проте зберігаються серпневі труднощі з придбанням і підготовкою житла до заселення. Реалізація постанови КМУ № 751 супроводжується проблемами з оцінюванням й оформленням об'єктів, тому в Джуринській громаді на Вінниччині фахівці БФ «Право на захист» надали юридичну й адвокаційну підтримку.

Водночас Багачевська громада на Черкащині включила до фонду тимчасового житла 7 квартир, які перейшли в комунальну власність як відмерла спадщина. У них вже заселили сім'ї ВПО.

У Гостомелі на Київщині тривають роботи з будівництва житлового комплексу, а в Підвисоцькій громаді на Кіровоградщині продовжують розпочату в серпні реконструкцію МТП на 80 осіб з облаштуванням безбар'єрного доступу.

Завершення окремих проєктів затрималося через нестачу фінансування та працівників: у Малині на Житомирщині ремонт триває понад 5 місяців. Навіть наявне житло не завжди є придатним для поселення.

У Тульчинській громаді на Вінниччині заселення єдиного будинку фонду є неможливим через відключені комунальні послуги, а в МТП Черкащини виявили проблеми з опаленням і брак особистого простору в кімнатах спільного проживання.

Для людей, які орендують житло в Ірпені й Березані на Київщині, неофіційна оренда обмежує доступ до програми «Прихисток» та орендної субсидії.

У прифронтових регіонах – Дніпропетровській, Донецькій та Запорізькій областях – доступ до житла, як і в серпні, обмежений через:

- руйнування;
- дефіцит придатних об'єктів;
- адміністративні бар'єри.

У Криворізькому районі Дніпропетровської області діють 14 МТП, у яких залишається 178 вільних місць, а в Новій Надії на Дніпропетровщині завершення ремонту МТП на 30 осіб перенесли із серпня на кінець вересня. Придбання сільського житла за постановою КМУ № 751 стримують:

- ціни;
- технічний стан будинків;
- неоформлені права власності.

Царичанська громада на Дніпропетровщині повідомила про потребу в роз'ясненнях щодо врахування наявної житлової черги.

У Запорізькій області у Вільнянській громаді фонд тимчасового житла не був створений, тоді як у Кушугумській та Комишуваській громадах значні руйнування зумовили потребу в матеріалах для термінового ремонту перед зимою.

У Ясногірці на Донеччині до 400 приватних будинків класифікують як зруйновані. За повідомленням місцевого керівника, із 21 серпня виплати за пошкоджене житло на територіях активних бойових дій призупинили, тоді як компенсація за повністю зруйноване житло збереглася.

12.10.2026

БФ «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/vid-sotsialnykh-harantii-do-mainovykh-sporiv-aktualni-pytannia-sudovoho-zakhystu-vpo>

Від соціальних гарантій до майнових спорів: актуальні питання судового захисту ВПО

Як забезпечити ефективний судовий захист людей, які через війну були змушені залишити свої домівки? Як розв'язувати спори, коли документи втрачені, майно залишилося на тимчасово окупованій території (ТОТ), а підтвердження трудового стажу або юридичних фактів ускладнене? Ці й інші питання стали предметом професійного обговорення під час тренінгу «Спори у сфері захисту внутрішньо переміщених осіб».

Навчання для суддів було присвячене особливостям розгляду справ за участю внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які потребують:

- комплексного застосування норм національного й міжнародного права;
- аналізу обставин конкретної справи;
- врахування наслідків повномасштабної війни.

Програма охопила ключові напрями судового захисту прав ВПО.

Учасники розглянули питання захисту прав й інтересів ВПО в цивільному судочинстві, зокрема житлові й цивільно-процесуальні аспекти. Окремий блок був присвячений встановленню фактів народження та смерті під час воєнного стану. У таких справах належне підтвердження юридично значущих обставин є важливим для реалізації прав людини.

Значну увагу приділили майновим питанням:

- відшкодуванню шкоди;
- захисту майнових прав;
- державній реєстрації речових прав на нерухомість, розташовану на територіях бойових дій та ТОТ.

Учасники також обговорили проблематику формулювання судових рішень у таких справах і пов'язані з цим практичні питання.

Соціальні й трудові права ВПО стали ще одним важливим напрямом навчання. У межах програми розглянули:

- соціальні спори;
- питання призначення допомоги;
- доступ до соціальних пільг;
- надання статусів постраждалих цивільних осіб;
- особливості підтвердження трудового стажу пенсіонерів з числа ВПО.

Окремі заняття були присвячені специфіці кредитних спорів за участю ВПО.

Юлія Науменко, провідна юристка з питань стратегічного судочинства БФ «Право на захист»:

«Ефективний судовий захист ВПО – це не лише застосування законодавства, а й уважний аналіз обставин справи, належне дослідження доказів та розуміння того, як судові рішення сприятиме реальному поновленню порушених прав. Саме професійний діалог і системне опрацювання складних правових питань допомагають формувати послідовні підходи до розгляду справ, пов'язаних із вимушеним переміщенням, і посилювати доступ людей до правосуддя»

До проведення тренінгу долучилися судді, адвокати та реєстратори, які поділилися професійним досвідом і практичними підходами до розгляду відповідних категорій справ. Інтерактивний формат, сесії запитань і відповідей, модеровані дискусії та робота в групах створили можливість для фахового обговорення проблемних аспектів судової практики.

12.10.2026

БФ «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/hromadam-potribni-ne-lyshe-mistsia-dlia-prozhyvannia-a-systemni-zhytlovi-rishennia>

Громадам потрібні не лише місця для проживання, а системні житлові рішення

Скільки переселенців сьогодні проживає в Івано-Франківській області, яке житло вони мають та як громади переходять від тимчасових прихистків до побудови постійного дому – про це та багато іншого говорили під час регіонального форуму «Житлові рішення для внутрішньо переміщених осіб:

досвід громад та перспективи розвитку», який відбувся 9 жовтня. Організував захід БФ «Право на захист» за підтримки та сприяння Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН).

Подія відбулася в Івано-Франківську та об'єднала представників державної влади, місцевого самоврядування, національних та міжнародних організацій. Головна увага учасників форуму була зосереджена на створенні відкритого діалогу щодо забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб на регіональному рівні та розробці справедливих, довгострокових житлових моделей.

Андрій Безпалюк, фахівець УВКБ ООН з питань довгострокових рішень:

«Питання забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом залишається одним з найбільш ключових, оскільки житло відкриває доступ до багатьох інших можливостей. Агентство ООН у справах біженців в Україні підтримує зусилля щодо пошуку та розробки житлових рішень, однак така робота потребує також і консолідованих зусиль на місцях, щоб забезпечити максимальну ефективність державних програм та якомога ширше покриття. Цей форум став важливою платформою для того, щоб об'єднати ідеї, пропозиції та можливості створення житла для внутрішньо переміщених осіб в Івано-Франківській області та обрати правильну стратегію розширення житлових фондів».

Сьогодні, Івано-Франківська область продовжує приймати та підтримувати людей, які змушені були залишити свої домівки через війну. За останньою інформацією Департаменту соціальної політики Івано-Франківської ОДА, станом на 1 жовтня 2026 року в області офіційно зареєстровано понад 111 тис. внутрішньо переміщених осіб – це 81 223 сім'ї. Серед них – 27,7 тис. дітей, майже 18 тис. пенсіонерів, близько 4,5 тис. людей з інвалідністю та 48,7 осіб працездатного віку.

Як зазначив під час свого виступу Роман Дуніч, начальник Департаменту розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Івано-Франківської ОДА, в області триває робота із забезпечення внутрішньо переміщених осіб житлом та створення для них належних умов проживання. Важливим напрямом сьогодні є саме пошук та підготовка об'єктів, які можуть бути використані для розміщення ВПО.

Роман Дуніч, начальник Департаменту розвитку громад та територій, дорожнього, житлово-комунального господарства, містобудування та архітектури Івано-Франківської ОДА:

«Уже обстежено 518 об'єктів державної та комунальної власності, зокрема місця тимчасового проживання та земельні ділянки. У результаті виявили 49 приміщень, які можуть бути відновлені шляхом реконструкції або капітального ремонту. Із них 41 об'єкт перебуває у комунальній, а 8 – у державній власності. Також обстежено 33 земельні ділянки, 21 з яких потенційно придатна для будівництва житла. П'ять ділянок уже готові до

реалізації відповідних проєктів. Для решти необхідно розробити або оновити містобудівну документацію. У 2025-2026 роках за рахунок державної субвенції та співфінансування з обласного і місцевих бюджетів у роботу взято 14 об'єктів: 5 житлових, 3 нежитлових приміщення та 6 діючих місць тимчасового проживання ВПО. Реалізація цих проєктів дозволить покращити умови проживання для близько 200 внутрішньо переміщених осіб».

Також він повідомив, що наразі в Івано-Франківській області діють дві житлові програми. У межах програми «Власний дім» станом на 10 червня 2026 року для ВПО надано два кредити на загальну суму 870 тисяч гривень. У межах Комплексної програми підтримки ВПО на 2025-2027 роки передбачено 5 млн гривень на ремонт будівель і приміщень для тимчасового проживання.

Галина Пасічник, заступниця директора Департаменту соціальної політики Івано-Франківської ОДА:

«Для розміщення ВПО в області облаштовано 50 місць тимчасового проживання загальною місткістю 2 053 ліжко-місця. Наразі там проживають 1 980 внутрішньо переміщених осіб. Водночас область зберігає можливість приймати нових евакуйованих. Наразі доступними є близько 100 місць, зокрема завдяки можливостям для підселення. Це дає змогу оперативно реагувати на потреби людей, які можуть бути змушені залишити свої домівки через бойові дії».

Окрім забезпечення внутрішньо переміщених людей житлом на перший час після переїзду, учасники форуму особливу увагу приділили питанню переходу ВПО від тимчасового розміщення до довгострокових житлових рішень, а саме механізмам підтримки, партнерства та залучення ресурсів громадами. Обговорили міжнародний досвід та перспективи трансформації МТП для забезпечення кращого захисту прав переміщеного населення.

Важливими результатами дослідження у ході обговорення з усіма присутніми поділилася Анастасія Бурау, керівниця напряму адвокації захисту житлових, майнових та земельних прав БФ «Право на захист».

Анастасія Бурау, керівниця напряму адвокації захисту житлових, майнових та земельних прав БФ «Право на захист»:

«Протягом жовтня 2025 – січня 2026 року моніторингова команда БФ «Право на захист» провела опитування осіб, які мають досвід виселення або переселення з МТП не за власним бажанням (74 особи) або ж знаходилися під загрозою такого виселення на момент опитування (27 осіб). 42% респондентів, які вже пережили цей досвід, підкреслили, що однією з найбільших проблем під час виселення з МТП для них стала відсутність розуміння, що саме робити в такій ситуації. Для 39% складністю стала відсутність офіційного повідомлення про виселення, а 36 % зазначили, що їх поінформували достатньо пізно або надали надто мало часу на підготовку до переселення (в багатьох випадках цей строк становив менше 15 днів). Подібні проблеми виявилися актуальними і для тих, хто перебував в процесі виселення на момент проведення опитування».

Також, як зазначила Анастасія Бурау під час свого виступу, на думку самих респондентів, полегшити процес можуть, зокрема, наявність зрозумілих інструкцій щодо дій під час виселення (переселення) з МТП та пояснення ВПО їхніх прав. Важливою є підготовка довідників та контактів необхідних служб і покрокових рекомендацій, якими мешканці МТП зможуть скористатися під час виселення. У цьому процесі важливою також буде участь соціальних працівників та консультантів, комплексний соціальний супровід у процесі та після переселення, зокрема підтримка родин з дітьми, осіб літнього віку та ВПО у складних життєвих обставинах, а також психологічна підтримка, зважаючи на стрес переселення. Крім цього, серед найбільш актуальних запитів ВПО залишається фінансова допомога, допомога з перевезенням речей та пошуком житла.

Загалом, як підкреслила Валерія Самарська, менеджерка з регіональної координації БФ «Право на захист», питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб є доволі складним, а його вирішення потребує комплексного підходу. Саме для цього і був організований форум, щоб на одному майданчику почути думки усіх учасників процесу з метою пошуку довгострокових та справедливих житлових рішень для внутрішньо переміщених родин.

Валерія Самарська, менеджерка з регіональної координації Благодійного Фонду «Право на захист»:

«Війна змінила характер житлової потреби ВПО: те, що на початку сприймалося як тимчасова необхідність, для багатьох людей триває вже роками. Тому громадам потрібні не лише місця для проживання, а системні житлові рішення, які дозволяють людям відновлювати своє життя та ставати повноцінними членами громад. Громади області вже шукають практичні рішення: створюють фонди житла, залучають державні та донорські кошти, реконструюють наявні об'єкти. Є багато труднощів та викликів, але БФ «Право на захист» прагне посилити цей процес, працюючи з громадами та органами влади над пошуком і напрацюванням системних житлових рішень, допомагає з розробкою нормативних актів».

12.10.2026

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/u-veresni-bf-shid-sos-dopomig-znajty-misczya-dlya-rozselennya-dlya-109-evakujuvanyh/>

У вересні БФ «Схід SOS» допоміг знайти місця для розселення для 109 евакуйованих

В Україні залишається критичним питання розселення евакуйованих старшого віку та осіб з інвалідністю. Евакуаційні екіпажі Благодійного фонду «Схід SOS» спільно з партнерами щодня вирушають на порятунок цивільних у прифронт. Ми здійснюємо повний цикл евакуації: від отримання заявки на

виїзд із небезпеки до організації допомоги у транзитних центрах. Зокрема, допомагаємо з оформленням і відновленням документів, надаємо психосоціальну підтримку, а також займаємось пошуком місць постійного проживання для самотніх людей старшого віку та з інвалідністю й організацією доїзду до близьких.

Найскладнішою залишається ситуація з розселенням представників маломобільних груп населення, оскільки місць у оселях стаціонарного догляду та підтриманого проживання критично бракує. Через це виникає так звана «черга життя»: евакуйовані змушені чекати в тимчасових прихистках, поки для них знайдуть місця постійного проживання. Як наслідок, порятунок з територій, які нищить ворог, відбувається повільніше – лише-но коли звільняються місця для поселення.

Пошук місць у безпечніших областях України та за кордоном – кропітка робота менеджерів із розселення БФ «Схід SOS». Команда знаходить місця в партнерстві з іншими громадськими організаціями, Мінсоцполітики, обласними департаментами соцзахисту та приймаючими громадами.

У вересні 2026 року наш фонд допоміг знайти прихисток у межах України для 86 людей. Ще 23 людини розселено за кордоном у співпраці з партнерами.

Евакуйованих, які після порятунку з прифронту тимчасово проживали в Центрі соціальної адаптації людей з інвалідністю ГО «Океан Добра» у Дніпрі, розмістили в Житомирській, Рівненській, Чернігівській, Кіровоградській, Вінницькій, Івано-Франківській, Київській, Дніпропетровській областях.

- 65 – розміщено до лікарень у межах послуги довготривалого медсестринського догляду;
- 14 – розселено до осель стаціонарного догляду;
- 4 – прилаштовано в місця тимчасового проживання (МТП);
- 3 – забезпечено соціальною послугою притулку;
- 23 – розселено за кордоном у співпраці з партнерами.

Від початку повномасштабного вторгнення ми допомогли розселити понад 4 500 евакуйованих у державні заклади стаціонарного догляду.

БФ «Схід SOS» організовує соціальне перевезення та супровід до приймаючих громад, підтримує людей на новому місці, моніторить потреби закладів, ремонтує й облаштовує оселі стаціонарного догляду, створюючи нові умови для проживання.

Звертаємо увагу на критичну необхідність створювати та розвивати в Україні:

- місця тимчасового проживання з урахуванням вимог безбар'єрності;
- транзитні центри з можливістю надання соціальної послуги стаціонарного догляду та підтримки;
- оселі стаціонарного догляду та підтриманого проживання.

Наголошуємо й на важливості підвищувати компетенції соціальних працівників, які допомагають із пошуком місць для подальшого розселення людей.

Кожне розселення – це шанс вчасно врятувати тих, хто чекає на порятунок з небезпеки.

Від початку повномасштабного вторгнення команда БФ «Схід SOS» допомогла евакуювати понад 102 220 людей, з яких 17 757 – представники маломобільних груп населення.

13.10.2026

ГО “Громадський холдинг “ГРУПА ВПЛИВУ”

<https://www.vplyv.org.ua/archives/10795>

Звернення правозахисних організацій щодо недопущення обмеження доступу внутрішньо переміщених осіб до державної підтримки

Коаліції організацій, що опікуються питаннями захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України щодо недопущення обмеження доступу внутрішньо переміщених осіб до державної підтримки.

Коаліція організацій, що опікуються питаннями захисту прав постраждалих внаслідок збройної агресії проти України (далі – Коаліція), закликає Кабінет Міністрів України невідкладно забезпечити безперервність обліку внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) та їхнього доступу до державної підтримки.

22 жовтня 2026 року набирає чинності нова редакція Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб», яка містить чимало змін, які, зокрема, стосуються взяття на облік ВПО. Наприклад, людям, які вперше ставатимуть на облік ВПО, замість довідки видаватиметься витяг із Єдиної інформаційної бази даних про ВПО у паперовій або електронній формі.

Водночас нормативне та технічне забезпечення процедури взяття на облік ВПО відповідно до нових положень Закону досі не завершено, що може унеможливити взяття на облік переміщених осіб попри наявність передбачених Законом підстав. Підготовка державних систем до змін законодавства та узгодження дій органів влади є відповідальністю держави. Наслідки її нормативної, технічної чи організаційної неготовності не можуть перекладатися на людей, які вимушено залишили свої домівки самостійно або в межах організованої евакуації.

Перехід до нових правил обліку ВПО відбувається напередодні зими, в умовах постійних обстрілів, пошкодження енергетичної інфраструктури та продовження евакуації з територій, де зберігається небезпека для життя. Відтак, навіть коротка перерва в роботі системи обліку може одночасно обмежити доступ до підтримки для тисяч людей, які переміщуються.

Особливо тяжкими наслідки будуть напередодні зими. Допомога на проживання ВПО не зможе бути своєчасно призначена, оскільки вона призначається лише тим членам сім'ї, які взяті на облік як ВПО. Якщо звернення стане можливим лише в листопаді або грудні, можливість отримати

виплати за попередні місяці буде втрачено. Для сім'ї, яка відповідає умовам призначення допомоги та складається з одного дорослого і двох дітей, це може означати втрату 8 тисяч гривень за один місяць. З огляду на загрозу перебоїв з електро-, тепло- та водопостачанням, відсутність коштів навіть протягом одного місяця може змусити сім'ї скорочувати витрати на харчування, ліки та опалення. Для людей старшого віку, людей з інвалідністю та осіб, які потребують постійного догляду, затримка підтримки безпосередньо впливає на здоров'я та можливість залишатися у безпечному місці.

Відсутність відомостей у базі ВПО також перешкоджатиме взяттю на облік для отримання житла для тимчасового проживання та може обмежити доступ до місцевих і окремих гуманітарних програм, умовами яких передбачено підтвердження взяття на облік ВПО. Також особи, які безоплатно розміщують ВПО, не зможуть отримати відповідну компенсацію. Призначення цих виплат залежить від перебування переміщеної особи на обліку ВПО.

Найбільш небезпечним наслідком стане повторне переміщення або вимушене повернення людей до населених пунктів, де тривають бойові дії, обстріли або до тимчасово окупованих територій.

За десять днів ці негативні наслідки з гіпотетичних перетворюються на реальні, оскільки існуюче регулювання на підзаконному рівні не відповідає положенням нової редакції Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Зокрема мова йде про повне оновлення щонайменше двох постанов Кабінету Міністрів України – Порядку оформлення і видачі довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи (Постанова № 509) та Порядку створення, ведення та доступу до відомостей Єдиної інформаційної бази даних про ВПО (Постанова № 646). Станом на сьогодні повне оновлення цих постанов та завершення технічних змін видається малоймовірним до моменту набрання чинності нової редакції Закону.

Додатково ситуація ускладнюється запланованою передачею повноважень щодо забезпечення функціонування та ведення бази даних від Міністерства соціальної політики, сім'ї та єдності України до новоствореного Міністерства у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України. За повідомленням Міністра Віталія Безгіна, передача має відбутися наприкінці жовтня, вже після набрання чинності Законом.

Наразі не оприлюднено узгодженого плану, який визначав би порядок передачі цих повноважень, безперервність доступу користувачів до бази даних та її електронної інформаційної взаємодії з Пенсійним фондом України й іншими державними інформаційними ресурсами.

У зв'язку з цим Коаліція закликає Кабінет Міністрів України:

1. Ухвалити перехідне рішення, яке до завершення нормативного і технічного забезпечення нової процедури гарантуватиме безперервне прийняття, реєстрацію та розгляд заяв про взяття на облік ВПО, прийняття рішень за ними і видачу документів, що

підтверджують взяття на облік, відповідно до Порядку № 509, у частині, що не суперечить Закону.

2. Забезпечити прийняття та оновлення підзаконних нормативно-правових актів, необхідних для реалізації Закону, зокрема щодо взяття ВПО на облік, з урахуванням нових положень щодо дітей.
3. Гарантувати призначення допомоги та інших видів державної підтримки з урахуванням дати звернення за їх призначенням, не допускаючи відмови через неподання документа, що підтверджує взяття особи на облік ВПО.
4. Оприлюднити роз'яснення щодо строків і порядку передачі бази даних ВПО, організації обліку та надання державної підтримки у перехідний період, а також остаточного розподілу функцій між відповідними міністерствами.

Підписанти:

- Громадський холдинг «ГРУПА ВПЛИВУ»
- Центр прав людини ZMINA
- БО «БФ “Право на захист”»
- CF Stabilization Support Services
- ГО «Донбас СОС»
- Кримська правозахисна група
- БФ «Схід SOS»
- ГО «Розуміння кризи»
- ГО «КримSOS»